

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

□ HABİTAT II
İZLENİMLERİ VE
İNSAN
YERLEŞİMLERİ
İSTANBUL
DEKLARASYONU

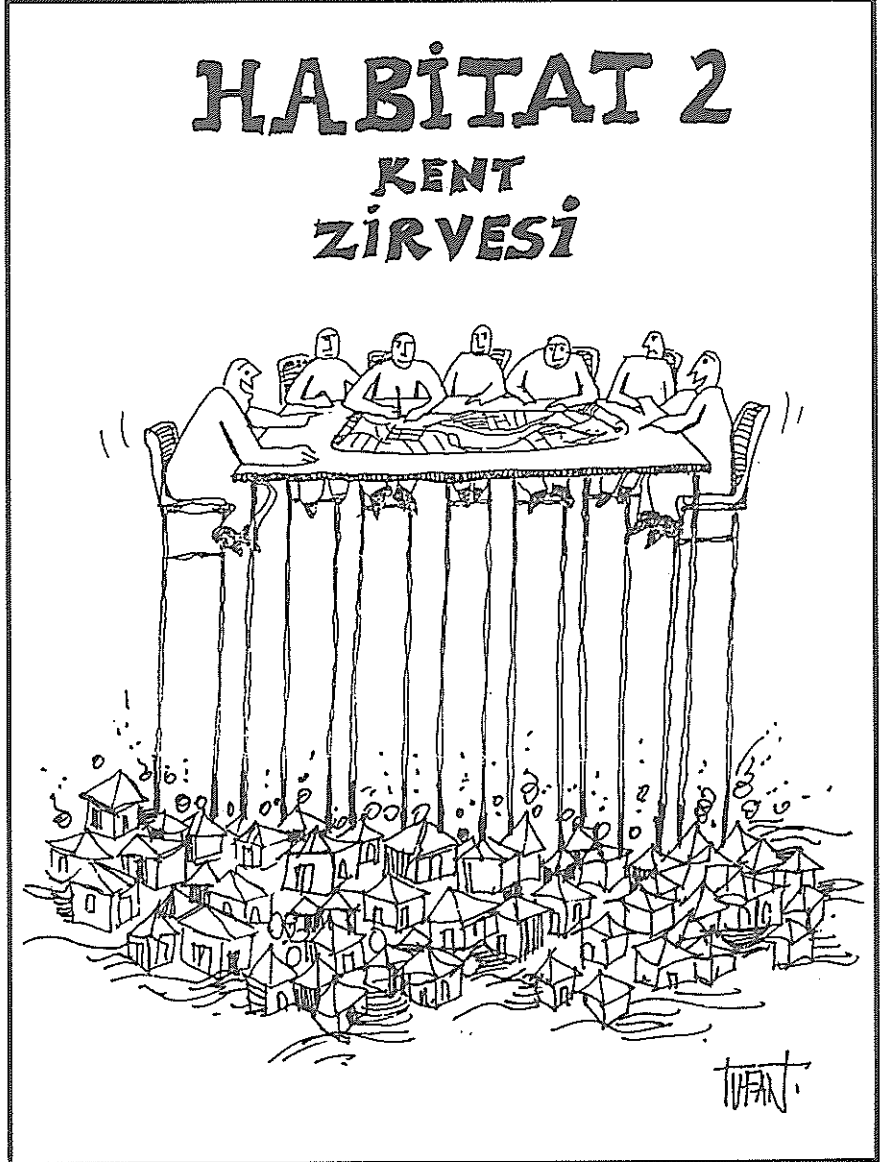
□ ŞUBEMİZDEN
KOBİ'LERE YENİ BİR
DESTEK; TOSYÖV
İLE PROTOKOL
İMZALANDI

□ ODA DANIŞMA
KURULU,
KOMİSYON DELEGE
VE İŞYERİ
TEMSİLCİLİKLERİ
KOORDİNASYON
TOPLANTILARI
YAPILDI

□ TEOS TATİL
KÖYÜ'NE GEZİ
21 TEMMUZ PAZAR
GÜNÜ

□ 2 TEMMUZ'DA
YAKILAN 37
İNSANIMIZI BARIŞ
VE ÖZGÜRLÜK
DOLU GÜNLERİN
ÖZLEMİYLE
ANIYORUZ

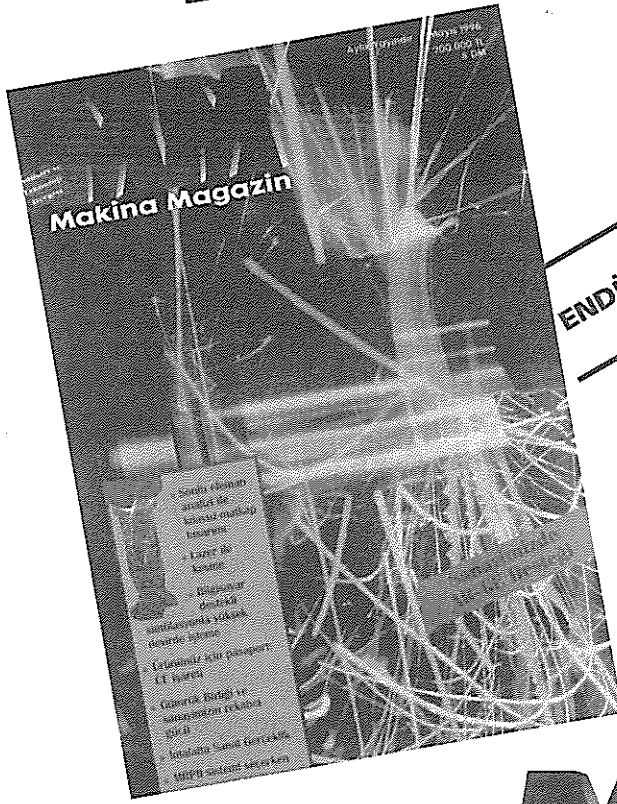
□ MANİSA İL
TEMSİLCİLİĞİMİZ,
CELAL BAYAR
ÜNİVERSİTESİ İLE
PROTOKOL
İMZALADI

□ 1 TEMMUZ
KABOTAJ BAYRAMI
DENİZCİLİĞİMİZİN VE
TERSANELERİMİZİN
BUGÜNKÜ HALİYLE
BURUK KUTLANDI

□ ÜYELERİMİZİN
İSTEKLERİYLE
ÇOCUKLARA YÖNELİK
İKİNCİ ÜCRETSİZ
BİLGİSAYAR KURSU 29
TEMMUZ'DA BAŞLIYOR

Dünyanın Bilgisini Taşıyor

AYLIK
ENDÜSTRİ-TEKNOLOJİ
DERGİSİ

MM

Makina Magazin

Yeni Pazarlar Yaratıyor

ABONE FORMU

Adı Soyadı :
Ünvanı :
Firma :
Departman :
Adres (iş) :

Posta Kodu :
Tel (iş) :
Adres (ev) :

Fax :

Tel (ev) :
Tarih :

P.Kodu :
İmza :

MAKİNA MAGAZİN Dergisi'nin Yıllık / 6 Aylık abone bedelini

- Banka Havalesi ile gönderdim, ilgili belge ektedir / tarafınıza fakslanmıştır.
 Posta Çeki ile gönderdim, ilgili belge ektedir / tarafınıza fakslanmıştır.
 Adresimde tahsil ediniz. (Sadece İstanbul, Ankara ve İzmir için geçerlidir.)
 Kredi kartı hesabımdan tahsil ediniz.

VISA

MASTER/EUROCARD

Kart No :
Tarih :

Son Kullanma Tarihi :
İmza :

ABONELİK TERCİHLERİ

Mayıs-Ağustos dönemi için, MM'in abonelik bedelleri aşağıdaki gibidir:

Yurtiçi Yıllık: 1.800.000 TL

6 Aylık: 1.000.000 TL

Yurtdışı Yıllık: 72 DM

6 Aylık: 40 DM

MM'i

- Ev Adresime Gönderiniz
 Firma Adresine Gönderiniz

BANKA HESAP NUMARALARI

Vogel Yayıncılık Ltd. Şti. İstanbul
Osmanlı Bankası Levent Şb.
Hesap No: 337 655-356
Yapı Kredi Bankası Otosanayi Şb.
Hesap No: 1-002899-3
Posta Çeki Hesap No: 1053042

Osmanlı Bankası ve Yapı Kredi Bankası şubelerinden havale masrafı ödmeden havale yapabilirsiniz. Bulduğunuz birimde bu iki bankanın şubesi yoksa herhangi bir banka şubesinden EFT (Elektrik Fon Transferi) sistemi ile sadece EFT masrafı ödeyerek havale yapabilirsiniz.

REKLAM - ABONE: Sülün Sok. No: 22 80620 1.Levent / İstanbul Tel: (0212) 283 42 44 Faks: (0212) 269 50 21
ANKARA BÜRO (YAZI İŞLERİ): Hafta Sok. No: 12/5 06700 GOP / Ankara Tel: (0312) 447 27 72 Faks: (0312) 464 32 75
İZMİR BÜRO: 1487. Sok. No: 21/2 35220 Alsancak / İzmir Tel: (0232) 464 31 44 Faks: (0232) 464 32 75

bülten

TEMMUZ 1996

Yıl: 10 Sayı: 86

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi
Fasih KUTLUAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kazım UMDULAR

Bülten Yayın Komisyonundan
Sorumlu Yön. Kur. Üyesi
Oğuz INCEOĞLU

Yayına Hazırlayan
Asuman KAYIRICI

Bülten Yayın Komisyonu:

Ali ÇINAR
Mert RÜSTEM
Aydın BOSTAN
Bülent GÖKPINAR
Olcay DURAN

Gönderilen yazıların yayınlanıp
yayınlanmamasına, TMMOB
Makina Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.
Yayınlanan yazılardaki sorumluluk
yazarlarına, ilan ve reklamlardaki
sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya
kuruluşa aittir.

Bülten'e gönderilen çeviri yazıların
kaynağı mutlaka belirtilir.

Gönderilen yazılar,
yazarlarına geri verilmez.

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
AKAR TANITIM Tel: 441 69 47

Kapak
Tufan ARKAYIN

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 421 54 75

Yönetim Yeri:

Atatürk Cad. No:422 K: 5
35210 Alsancak / İZMİR
Tel: (232) 422 08 11-463 55 54
Fax: (232) 422 60 39

Baskı sayısı: 4250

1996 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak 20.000.000.-TL

İç Kapaklar 14.000.000.-TL

İç Sayfalar

Tam Sayfa 10.000.000.-TL

1/2 Sayfa 7.000.000.- TL

1/4 Sayfa 3.000.000.- TL

Fiyatlara KDV eklenir

bülten'den ...

SICAK YAZ

ANAYOL Hükümeti icraat(!) dönemini noktalandı. Şimdi eğer güvenoyu alabilirse, yolsuzlukları örtülemek ilkeselliği temelinde kurulan REFAHYOL Hükümeti icraatlarına başlayacak.

Hükümet oyunları sürerken Haziran ayı içerisinde yaşanan olaylar ülkemizde hukuk dışı, antidemokratik uygulamaların ulaştığı boyutun göstergeleri olmuştur. Kamu emekçileri, işçiler, öğrenciler, kayıp ve tutuklu yakınları demokratik, yaşamsal taleplerini dile getirirken buna karşı siyasi iktidarın totaliter, baskıcı yönetim anlayışı saldırgan ve şiddetli tırmandıran bir tavra dönüşmüştür. Yine emekten yana siyasi partilerin örgütlenmeleri yasaklanmakta ve parti yöneticileri, üyeleri baskı ve zorla sindirilmeye çalışılmaktadır. HADEP Kongresi'nde bayrak indirmeye yönelik provakasyon girişimi, siyasi iktidarcı hukuksal çerçevede kovuşturmanın ötesine taşınarak barış ve kardeşlik ortamını yok edici, şovenizm körükleyen politikalara dönüşürülmek istenmiştir. Siyasal iktidar, şiddete ve şiddet politikalarına karşı olan, ülke sorunlarının çözümüne yönelik, barışçıl, demokratik yollar arayan toplumun duyarlı kesimlerine duyduğu tahammülsüzlüğünü bu olaylarla en üst düzeye taşımıştır.

Yine 2 Temmuz'da Sivas'ta 37 aydınımızın bağnaz, köktendinci, gerici güçler tarafından katledilişinin üçüncü yıldönümünde, ülke düzeyinde anma törenlerine getirilen yasaklar ve İzmir'de Şubemizin de TMMOB İKK bünyesinde yer aldığı Demokrasî Platformunca gerçekleştirilen kültürel basın toplantısında güvenlik güçlerinin saldırgan tavrı, önümüzdeki günlerde de siyasi iktidarın demokrasi güçlerine karşı baskıcı, saldırgan tutumunu sürdüreceğini göstermektedir. Bugün toplumun insan hakları, kalıcı barış, demokrasi, çalışanların aleyhine bozulan ekonomik durumun düzeltilmesi yönündeki çok yönlü beklentilerinin karşılanmasında demokrasi güçleri her zamankinden daha fazla bir sorumlulukla karşı karşıyadır.

Bu noktada sivil toplum örgütlerinin, sendikaların, meslek odalarının, toplumun örgütlü demokrasi güçlerinin, birlik ve dayanışma içerisinde olması kilitlenmesi gerekmektedir. Şüphesiz bunu gerçekleştirmek için örgütlerini ve örgütlenme politikalarını gözden geçirerek en uç noktadaki örgüt birimlerini ve üyelerini çalışmaların içerisine katma yolunda girişimde bulunması, oluşturduğu katılım mekâlizmaları aracılığıyla elde edeceği bilgi ve deney birikimlerinin toplumsal sorunların çözümlemesine ilişkin yaşama müdahale refleksine dönüştürülmesi gerekmektedir.

Bu örgütlenme politikası temel alınmazsa demokratik kitle örgütleri, üyelerinden, yaşamdan kopuk içi boş, üç beş kişi ile sınırlı anlayış birlikteliğinin yarattığı ortaklaşa yanılsamalara dönüşecektir. Bu da örgütleri, siyasi iktidarın görmek istediği nokta olan "marjinalliğe" itecektir. Kırkbini aşkın mühendisi çatısı altında toplayan Odamızın, toplumsal ilişkilerin en sıcak günlerini yaşadığı bu dönemde, üyelerimizin bilgi ve deney birikimlerini yaşama müdahale refleksine dönüştürmesi için kurumsal katkı ve katılım mekanizmalarını (işyeri temsilciliği, uzmanlık komisyonları, MDB, İl/ İlçe temsilcilikleri) yine üyelerinin görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturması, işler ve işlevsel kılmaları daha da önem kazanmaktadır.

Demokrasinin kurumu ve kuralları ile yerli yerine oturmasının yolunun devlete çağdaş, demokratik, sosyal hukuk devleti niteliği kazandırmaktan geçtiğini ve bu yönde toplumun tüm demokrasi güçlerine önemli görevler düştüğüne inanıyoruz. Üyelerimizi bir kez daha Odamız çalışmalarına katkı ve katılımında bulunmaya çağırıyoruz.

HABİTAT II

İkinci İnsan Yerleşimleri Konferansı veya kısa adı ile Habitat II, 3-14 Haziran 1996 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

"Kent Zirvesi" olarak düzenlenen bu toplantıya konut yerleşme ve kentleşmeye ilişkin sorunların çözümlenmesine katkıda bulunmak için Şubemiz de Odamız adına uzman üyelerimizin sunduğu bildirilerle katılmıştır.

Bu toplantı öncelikle gelişmekte olan ülkelerin insan yerleşimleri ile ilgili sorunların çözümünde sivil toplum örgütlerinin yerinin kavranması açısından önemlidir. Dileğimiz, atılan bu adımların başlangıç kabul edilerek gelecekte insan yerleşimleri konusundaki bu ve benzeri zirvelerin, "zirvedekilerin" yanı sıra yaşamın içerisinde doğrudan yer alan sivil toplum örgütlerinin ürettiği görüş ve önerileriyle karar sürecine katılması ve ayrıca uygulamaya yönelik denetimde de yer almalarının sağlanması yönünde geliştirilerek düzenlenmesidir.

Şubemizden KOBİ'lere yeni bir destek

1990'da kurulan TOSYÖV (Türkiye Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı) ile RKW (Alman Milli Prodüktivite Merkezi, Rheinland Pfalz Eyalet Grubu)'nin birlikte oluşturdukları Danışmanlık Hizmetleri Koordinasyon Projesi kapsamında, sanayi ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren, 1-200 kişi çalıştıran küçük ve orta boy işletmelere danışmanlık hizmetleri verilmekte. Pazarlama, üretim, personel, teknik yönetim, finansman, çevre koruma, kalite ve gereksinim duydukları diğer alanlarda verilen danışmanlık hizmetleri, Küçük ve Orta Boy İşletme (KOBİ)'lere verimliliklerini arttıracak bilgi birikimlerini aktarmayı amaçlamaktadır.

Günümüzde KOBİ'lere yaklaşımlardaki bu yeni anlayış değişikliği ülkemize

de yansımaktadır. KOBİ'ler ekonominin bir sorunu değil, tam tersine en kuvvetli yönlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Yakın zamana kadar çarpık bir ekonomik yapının göstergesi olarak kabul edilen bu işletmeler artık, ülke ekonomisinde dinamikliğin ve esnekliğin garantisi olarak değerlendirilmektedir. Bu özellikler ekonomideki başarı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bugüne kadar yaptığı çeşitli çalışmalarla KOBİ'lere özellikle Kalite Güvence Sistemlerini kurmalarında destek olan Şubemiz, şimdi de KOBİ'lere somut bir şekilde destek sağlamak için TOSYÖV'le işbirliğini gerçekleştirdi. Şubemizin KOBİ'lere yapacağı danışmanlık hizmet giderlerinin bir kısmı TOSYÖV tarafından karşılanacaktır. Bu hizmetten yararlan-

abilmek için KOBİ'lerin doğrudan Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ne başvurmaları yeterlidir. Kalite Danışma Merkezi tarafından yapılacak ilk değerlendirmeden sonra işletmenin gereksinim duyduğu uzman ya da uzmanlar, Şubemiz veya TOSYÖV uzman havuzundan sağlanacaktır. TOSYÖV, verilecek bu danışmanlık hizmetinin giderlerinin bir kısmını karşılarken işletmeyi çalışan sayısı, ihracat durumu, bulunduğu bölge, yaş gibi faktörleri gözönünde tuttuğu bir puanlama sistemine tabi tutacaktır. Bu sistemden alınacak sonuca göre destek miktarı belirlenecektir.

Bu işbirliğine ilişkin geniş bir tanıtım Kalite Danışma Merkezimiz tarafından yakında gerçekleştirilecektir.

Kalite Danışma Merkezimizin Önümüzdeki dönem Eğitim Seminerleri

EYLÜL 1996 SEMİNERLERİ

Liderlik ve Motivasyon
Ekip Oluşturma (Team Building)
Etkili Sunuş Teknikleri
Kalite Geliştirme Teknikleri
Kalite Ekonomisi ve Maliyetleri
ISO 9000 Kalite Güvence Sistemleri Temel Bilgilendirme
ISO 9000 Kalite Güvence Sistemleri Dökümantasyon
Değişim Yöntemi
Finansal Yönetim
Yatırım Projeleri Hazırlama ve Değerlendirme
Bilgisayar Destekli Bakım Yönetimi
Metroloji ve Kalibrasyon

EKİM 1996 SEMİNERLERİ

Stratejik Yönetim
Problem Çözme ve Karar Verme Teknikleri
Temel Yöneticilik Becerileri
ISO14000 Çevre Yönetimi
Kuruluş İçi Kalite Denetimi
Yönetim Bilişim Sistemleri (Management Information Systems)

İş Değerlendirme (Job Evaluation)
Şirketlerin Halka Açılması
Mali Tablolar ve Analizi
Proje Yönetimi (Project Management)
Kısıtlar Teorisi
(Theory Of Constraints)
Şirketin Mevcut Kurum Kültürünün Analizi

KASIM 1996 SEMİNERLERİ

Zaman Yönetimi
Toplam Kalite Yönetimi İçin Organizasyon Kültürünün Değişimi: Grafting Stratejisi
Bireysel Gelişme (Self-leadership)
Şirketlerde Mevcut İnsangücü Yapısının Analizi ve Bir Uygulama
Hizmet Endüstrisi İçin ISO 9000 Kalite Güvence Sistemleri
Kalite Fonksiyonu Göçerimi (Quality Function Deployment-QFD)
İstatistiksel Proses Kontrol
Yöneticiler İçin Temel Finansman Teknikleri
Yeniden Süreçleme (Business Process Reengineering- BPR)
Üretim Kaynak Planlaması (Manufacturing Resources Planning MRP II)

Çalışma Yaşamında İnsan İlişkileri

ARALIK 1996 SEMİNERLERİ

Eğiticilerin Eğitimi
Çatışma Yönetimi (Conflict Management)
Satış Elemanları İçin İletişim Becerileri
Hata Türü ve Etki Analizi (Failure Mode Effect Analyses -fmea)
Performans Yönetimi
Benchmarking
Şirketler Açısından Sermaye Piyasası Mevzuatı ve İşlemleri
Üretim Süreçlerinde Reengineering:
Eş Zamanlı Mühendislik (Concurrent Engineering)
Stok Yönetimi
Çizelgeleme ve Üretim Kontrol

Not: Seminerlerin kesin tarihleri ve düzenleneceği yerler Ağustos Bülteninden itibaren duyurulacaktır. MMO üyelerine ve 3 kişinin üzerinde katılımcılara % 20 indirim uygulanır. Katılımcılar, indirimlerden sadece birini kullanabilir.

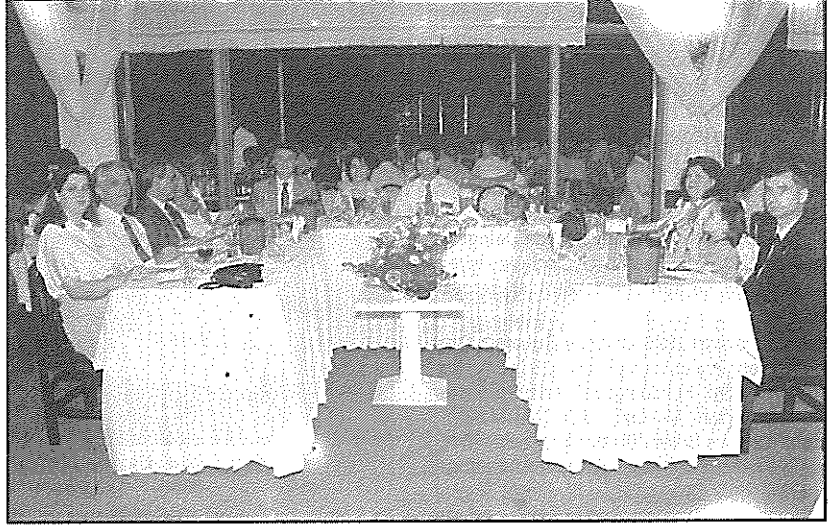
*Başvuru: Nazan Şenol ve Turgay Şirvan
Tel: 232.4635554 - 4634198
Fax: 4226039*

Manisa İl Temsilciliğimiz'den etkinlikler

● Şubemiz Manisa İl Temsilciliği Mayıs ve Haziran aylarını çeşitli etkinliklerle tamamladı. Temsilciliğimizin düzenlediği etkinliklere üyelerimiz yoğun ilgi gösterdi.

● Celal Bayar Üniversitesi ile bir protokol imzalayan temsilciliğimiz, baca gazı emisyon ölçümleri ile bundan sonra bölge sanayisine daha aktif hizmet verecek.

Manisa'da düzenlenen Geleneksel Bahar Yemeği'ne üyelerimiz ilgi gösterdiler.

Manisa İl Temsilciliğimiz, son iki ayda düzenlediği çeşitli etkinliklerle üyelerimize ve bölge sanayisine hizmet vermeye devam etti. 2 Haziran 1996 günü Celal Bayar Üniversitesi Vakfı İktisadi İşletmesi ile "Emisyon İzinerine Esas Teşkil Edecek Baca Gazı analizlerinin Yapılması ve Raporlarının Düzenlenmesi Hakkında İşbirliği Protokolü" imzalayan Temsilciliğimiz, böylece bölge sanayisine hizmette daha etkin bir sorumluluk üstlendi.

Protokolün giriş ve gerekçe kısmında; ülkemizin birçok kentinde olduğu gibi Manisa ili merkez ve ilçelerinde de hava kirliliği sınır değerleri zorlamaktadır. Kirliliğin başlıca nedenleri arasında kalitesiz yakıt kullanımı, yakma tesisi araç gereç ve donanımının eksik ve yanlış kullanımı yanısıra kontrol ve denetimlerdeki aksamaların yol açtığı bilinmektedir" denilerek,

Manisa'da yapılacak kontrol ve denetim çalışmalarına Makina Mühendisleri Odası Manisa İl Temsilciliği uzman üyeleri ve teknik donanım katkıları ile gerçekleştirileceği vurgulandı.

Protokol uyarınca İl Temsilciliğimiz, baca gazı emisyonları ölçümlerini bir uzman üye ve baca gazı analiz cihazları ile gerçekleştirecek. Baca gazı ölçümünde Üniversite'den de bir görevli bulunacak ve ölçümlerin detaylı sonuçlarını içeren rapor Manisa İl Temsilciliğimiz tarafından bir nüshası firmaya, bir nüshası üniversiteye bir nüshası Odaya olmak üzere toplam üç nüsha hazırlanacak.

Manisa İl Temsilciliğimiz daha önce de Sağlık İl Müdürlüğü ile aynı konuda bir protokol imzalamış ve bu kuruluşla çalışmalarını sürdürmektedir. Bu protokollerle Temsilciliğimiz yaptığı teknik çalışmaları

toplumun hizmetine sunmaktadır.

Manisa Bilgisayar Kursları yoğun ilgi gördü

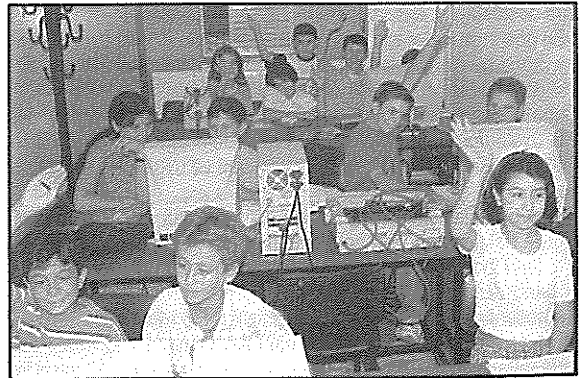
Mayıs ayından itibaren Manisa ilçe temsilciliğimiz tarafından düzenlemeye başlanan bilgisayar kursları yoğun taleple karşılaştı. Üyelerimizden gelen talep üzerine düzenlenen kurslar, Temmuz ayında yeni sınıflarla tekrarlanacak. Kurslarda 65 kursiyer sertifikalandırıldı.

Manisa İl Temsilciliği Bahar Yemeği

30 Mayıs 1996 günü Manisa'da düzenlenen temsilcilik Bahar Yemeği 150'ye yakın üyemizin katılımı ile gerçekleştirildi. Geleneksel hale gelen bahar yemeğinde Manisa'da bulunan üyelerimiz bir araya gelerek Oda üyesi olma ortak paydasında neşeli bir gece yaşadılar.

Çocuklara ücretsiz bilgisayar kursu

Üyelerimizin ve yakınlarının çocukları için Şubemizce ücretsiz bilgisayar kursu düzenlendi. Basic programlama dilinin öğretildiği ve bilgisayarla ilk kez tanışma ortamının sağlandığı kurs, çocuklardan büyük ilgi gördü. Toplam 40 çocuk kursa devam ederek, hem tatilini değerlendirdi, hem akranlarıyla neşeli zamanlar geçirdi. Çocuklara bilgisayar dersleri üyemiz ve Dinamik Sürücü Kursu Müdürü Niyazi OĞUZ verdi.

Şube Danışma Kurulu ve Koordinasyon Toplantıları yapıldı

30 Mayıs 1996 tarihinde gerçekleştirilen ve sizlere geçen sayımızda ayrıntılarını sunduğumuz Şube Koordinasyon toplantısında alınan görüş ve öneriler doğrultusunda Şube Yönetim Kurulumuz Haziran ayı içerisinde bir dizi koordinasyon toplantısı gerçekleştirdi.

Şube Yönetim Kurulumuzun gündeminde bulunan projelere ilişkin görüş ve önerilerin alınması, ayrıca çalışmalarda koordinasyonun sağlanması hedefiyle Şubemiz Oda Delegeleleri, Uzmanlık Komisyonu Üyeleri ve İşyeri Temsilcileri ile ayrı ayrı toplantılar gerçekleştirildi.

13 Haziran 1996 tarihinde Şubemiz Oda Delegeleleri ile yapılan toplantıya 26 üyemiz katıldı. Yönetim Kurulumuzun; Kalibrasyon ve Metroloji Eğitim Merkezi, CAD-CAM Merkezi, Şubemiz İş ve Sosyal Binası Oluşturma, Türkiye Trafik Güvenliği Vakfı, Hava Kalitesini Korumaya Yönelik Çalışmalar ve III. Ulusal Tesizat Mühendisliği Kongresi konularında sunduğu raporların ele alındığı toplantıya katılan delegelerimiz, görüş ve önerilerini iletiler.

Anılan projelerin Oda örgütümüze kazandırılması yönünde Şube Yönetim Kurulumuza çok yönlü destek vermeye hazır olduklarını bildiren üyelerimiz, projelerin bir an önce yasama geçirilmesinin gerektiğini vurguladılar.

20 Haziran 1996 tarihinde işyeri temsilcileri ile yapılan toplantıda, delege toplantımızda olduğu gibi projelere ilişkin görüş ve öneriler alındı. Ayrıca geçmiş yıllara ait üye ödentü borçlarını ödemeyen üyelerimiz hakkında başlatılan yasal işlemler konusunda işyeri temsilcilerimiz Şube Yönetim Kurulunca bilgi verildi. Ayrıca Şube etkinliklerinin işyerlerine taşınmasının sağlanması konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

25 Haziran 1996 tarihinde ise Şubemiz Uzmanlık Komisyonu Üyeleri ile toplantı gerçekleştirilmiştir. 31 üyemizin katıldığı toplantı-

25 Haziran 1996 tarihinde Uzmanlık Komisyonu Üyelerimizle koordinasyon toplantısı yapıldı.

da Komisyon Üyeleri 1996-1998 çalışma dönemine ilişkin hazırladıkları çalışma programlarını ve hedeflerini sundular.

Bu toplantıda çalışma alanları çakışan komisyonlar arasında ortak toplantıların zorunluluğu ve bazı projelerin birlikte gerçekleştirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Şube Yönetim Kurulu ise diğer toplantılarda olduğu gibi hazırladığı altı projeyi komisyon üyelerine aktararak, çalışmalara katkı istemiştir.

Şube Yönetim Kurulumuzun Oda Tüzüğü-müzün 64. Maddesi uyarınca oluşturulan Şube Danışma Kurulu Toplantısı 27 Haziran 1996 tarihinde Şube Lokalinde gerçekleştirilmiştir. Şube Yönetim Kurulu Üyelerini, İl/ilçe Temsilcilik Yürütme Kurulunun Üyelerinin, MDB Sorumlularının, İşyeri Temsilci ve Yardımcılarının, Meslek Dalı ve Uzmanlık dalı komisyon üyelerinin, Şube Teknik Görevlilerinin, Şube etkinlik alanında çalışan Meslek Dalı Ana Komisyon Üyelerinin, TMMOB ve Oda organlarında veya

herhangi bir Şube Yönetim Kurulunda daha önce seçilerek görev yapan Şube etkinlik alanı içerisinde bulunan üyelerin çağrılı olduğu toplantıya 47 üyemiz katılmıştır.

Oda Başkanı Mehmet SOĞANCI, Oda Sekreteri Emin KORAMAZ, Oda Yönetim Kurulu Üyesi Ali Ekber ÇAKIR ve Oda Yönetim Kurulu Yedek Üyesi Etem EROL'un da katıldığı toplantıya, üyelerimizin seçimi ile Başkan; Ali GÜNGÖR, Başkan Yardımcısı; Özcan PARLAR ve Raportör; Nuri ÖCAL'dan oluşan Divan yönetti.

Şubemiz Ocak-Haziran 1996 dönemi çalışmalarının değerlendirildiği toplantıda ayrıca Şubemizin önümüzdeki döneme yönelik çalışmalarına ilişkin görüş ve öneriler alındı.

Şube Yönetim Kurulumuz; bu dilek ve önerileri dikkate alarak, çalışma programı doğrultusunda çalışmalarını sürdürecektir. Çalışmalarımızın içinde aktif olarak yer alıp katkı ve katılımı bulunan üyelerimize teşekkür ediyoruz.

GEÇMİŞ YILLARA AIT ÖDENTİ BORCU OLAN ÜYELERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

Bildiğiniz üzere üyelik ödentilerinin düzenli ve zamanında ödemesi Odamıza her zaman güç vermektedir. Diğer yandan Oda çalışmalarını destekleyen, katkıda bulunan üyelerin sayısını da göstermektedir. Bu gösterge bizler için son derece önemlidir. Çünkü üyelerimizin meslek örgütüne olan ilgisini Oda çalışmalarına katılım ve isteğiyle birlikte çalışmalarımızın yeterliliğini de tanımlamaktadır.

Şube Yönetim Kurulumuz, geçmiş dönemlerde olduğu gibi bu dönem de üyelerimizin ödentilerini isteyerek ödemelerini, bir zorunluluktan öte bir gönüllülük temelinde düşünmelerini ve uygulamalarını arzulamaktadır.

Ancak bu anlayışımızı üyelerimize özel yazılarla ve Şube Bülteni aracılığıyla defalarca duyurmamıza rağmen özellikle geçmiş dönemlere ait ödentü borcu olan üyelerimizden ödentilerini ödeme yönünde beklediğimiz olumlu karşılığı alamadık.

Bu nedenlerle, daha önce belirttiğimiz üzere, 14/06/1996 tarihinden itibaren Şubemiz Hukuk Danışmanı Av. Güney DİNÇ tarafından "geçmiş yıllara ait ödentü borcu olan üyelerimize yönelik" yasal işlemleri başlattık ve bildirimde bulunduk.

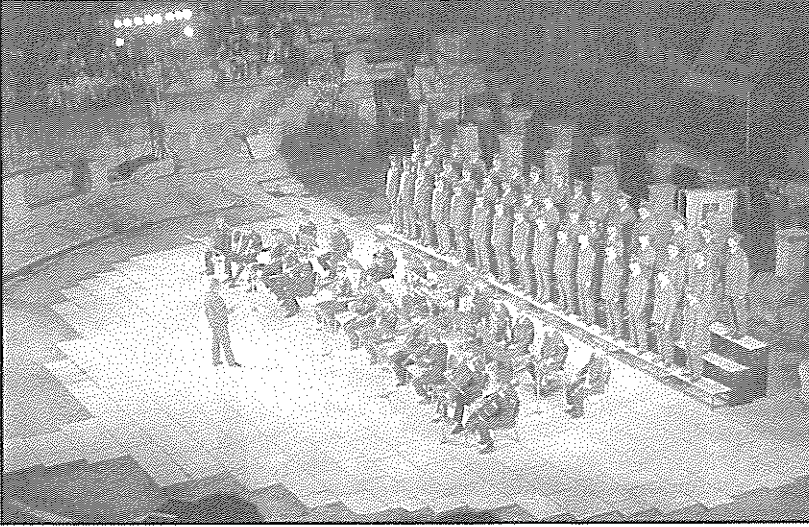
Geçmiş yıllara ait ödentü borcu olan üyelerimizin bildirim tarihinden

itibaren 30 gün içerisinde [En geç 22 Temmuz 1996 tarihlerine kadar] Şubemize, İl/ilçe Temsilciliklerine Mesleki Denetim Bürolarımıza ve işyeri Temsilciliklerimize başvurarak ödentilerini ödeme yönünde girişimde bulunmaları gerekmektedir. Girişimde bulunmayan üyelerimiz geçmiş dönemde örnekleri görüldüğü üzere icra iflas kanunları hükümlerince ödentü borçlarına ek olarak icra giderleri ile karşılaşacaklardır. Ayrıca ödentü borçlarına itiraz edenlere karşı açılan davalarda mahkemeler, yargılama giderleri, yasal faiz ve avukatlık ücretinden ayrı olarak %40 oranından aşağı olmayan bir miktarda icra inkar tazminatına hükmetmekte ve üzülecek belirtiriz ki üyelerimiz bu miktarları da ödemek zorunda kalmaktadırlar.

Bu ön bilgilendirmeler ışığında Şube Yönetim Kurulumuzca başlatılan yasal işlemler sürdürülecektir. Geçmiş yıllara ait üye ödentü borcunuz hakkında başlatılan yasal süreci, "icra işlemleri" aşamasına ulaştırmadan ödeme yönünde Şubemiz ve temsilciliklerimizle ilişkiye geçerek olumlu yaklaşımınızla noktalayacağımıza ve bu yaklaşımla Odamız çalışmalarına destek vereceğinize inanıyoruz.

Yönetim Kurulu

Kızılordu Korosu'nu dinledik

Üyelerimiz, bir dönemin efsane "Kızıl Ordu"su korosunun İzmir Festivali kapsamında verdiği Efes Konserini, Şubemizce gerçekleştirilen organizasyonda indirimli olarak izleme olanağı buldu. Yaklaşık 8 bin kişinin doldurduğu Efes antik tiyatrosunda ses düzeni olmaksızın nefis bir konser veren Kızıl Ordu Korosu'nu izleyicilerden büyük beğeni aldı.

Şef ve Koronun tüm elemanları şarkıları şovları ile izleyicilerle bü-

tünleşirken, her şarkıdan sonra dakikalarca süren alkışlar, onlara verilebilecek en güzel teşekkür oldu. Bir ara antik tiyatroyu dolduran binlerce kişi olağanüstü uyumla koroya eşlik edince şef, dönüp seyircileri yönetti ve bu kez koro tribünleri alkışladı.

Konser bitiminde dünyanın en olağanüstü enstrümanı olan insan sesini "insan sıcaklığında" dinlemenin mutluluğu ile İzmir'e döndük.

Asansör kontrolleri hazırlık çalışmaları devam ediyor

Şubemizin Karşıyaka Belediyesi ile yaptığı protokol uyarınca Karşıyaka'da bulunan asansörlerin periyodik kontrolleri çalışmalarının başlatılması amacıyla eğitim programı hazırlıkları devam ediyor.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Şubemizin Uzman Üyelerince oluşturulan ekiplerin gerçekleştireceği ve Asansörçüler Derneği'nin üyelerinin de bulunacağı kontroller için koordinasyon görüşmelerinde hızla yol alınıyor. Hazırlanan kontrol formları en uygun hale getirilirken, raporların hazırlanacağı bilgisayar programı tamamlandı.

Asansörlerde can güvenliğini sağlamak açısından son derece önem taşıyan periyodik kontrollere Temmuz ayı sonunda başlanması hedefleniyor.

Aliağa'da TSM Konseri

Şubemiz Türk Sanat Müziği Korosu'nun Aliağa'da verdiği konser büyük beğeni topladı. Aliağa İlçe Temsilcilik Sekreteri Hüseyin Odabaşı konserin açılışını yaparken, mühendislerin de in-ce ve sanatçı ruhlu olabileceklerini, ülkemizde ilk kez yapılan koro çalışması ile bunun kanıtlandığını söyledi.

27 Haziran 1996 günü Aliağa Atatürk Kültür Merkezinde gerçekleştirilen konseri üyelerimiz ve Aliağa halkı ücretsiz izledi. Aliağa Belediyesinin ve İlçe Temsilciliğimizin katkıları ile gerçekleştirilen konser sonunda, Aliağa Belediyesi Halkla İlişkiler Müdürü Bekir TAŞKÖPRÜ, konseri çok başarılı bulunduğunu belirterek koro üyelerini ve koro şefini kutladı. Böylesi bir organizasyonu gerçekleştiren ve yaşatan Şubemize Belediye adına teşekkür eden TAŞKÖPRÜ, benzer bir etkinliğin sonbaharda Aliağada tekrarlanmasını isteyeceklerini belirtti.

ÜCRETSİZ BİLGİSAYAR (BASIC) KURSU

Talep yoğunluğu nedeniyle üyelerimizin çocukları için tekrar ediyoruz.

Başlama Tarihi: 29 Temmuz 1996
Bitiş Tarihi : 9 Ağustos 1996
Saatler : 10.00-13.00 (Hafta içi)
Başvuru : Niyazi OĞUZ Tel: 4635554

DÜZELTME

Şubemiz Uzmanlık Komisyonlarından "Kamu Çalışanlarının Sorunlarını İzleme Komisyonu" üyesi üyemiz ALI POLAT'ın adı. Önceki Bültenimizde teknik bir hata sonucu yer alamamıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Habitat II Kent Zirvesi izlenimleri

Hüseyin GÜNERHAN
E.Ü. Güneş Enerjisi Enstitüsü

Habitat II hazırlıkları Kenya'nın Nairobi kentinde bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği'ne bağlı Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Merkezi tarafından yürütüldü. Zirvenin İstanbul'da 3-14 Haziran 1996 tarihleri arasında yapılmasına karar verildi. Habitat II'nin ana teması, "herkese yeterli barınma olanağı" ve "sürdürülebilir insan yerleşimleri" olarak belirlenmişti. Yani Habitat II'de insanla ilgili her şey, hem hükümetler, devlet adamları bazında hem de Sivil Toplum Kuruluşları (STK) bazında tartışılacak ve bir sonuca varılacaktı. Bu amaçla birçok kişi zirveye hazırlanırken Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi de Oda adına hem STK forumlarına 4 ayrı bildiri hazırladı hem de Habitat II İzmir Ev Sahibi Komite tarafından oluşturulan "Kent ve Çevre Kozaları"na katkılarda bulundu.

Habitat Kenti

Habitat II'ye Şubemizden Muhammed Eltez, Ali Güngör, Arif Hepbaşlı ve Hüseyin Günerhan katıldı. Habitat II için İstanbul Taksim'e ilk ayak bastığımızda konferans vadisinin polis barikatı ile çevrildiği ve boyunlarında Habitat II kartı olmayanların bu vadiye alınmadığını gözledik. Bu vadi artık Birleşmiş Milletler'e aitti ve İstanbul şehrinin içinde ayrı bir kentti. O artık bir süre için "Habitat Kenti" idi.

Ha-bi-TAT

★ STK üyeleri, Habitat II'ye kayıt yaptırırken, kendilerine birer sağlık kartı da veriliyordu. Sağlık kartında istenen bazı bilgilerin arasında "Alerjileriniz" kısmı da vardı. Bazı katılımcılar bu kısma "Habitat II" yazdı.

★ İTÜ Taşkılla Binası'nda gezerken Savaş Ay'ın Mert Ali Başarır ile röportaj yaptığını gördüm. Savaş Ay "ha-bi-tatsızlık çıkmasın..." diye söze başlamıştı ki ben flaşlı makinamla fotoğraflarını çektim. Ve Ha-bi-tatsızlığa neden oldum. Röportajı baştan almak zorunda kaldılar.

Habitat dayak at

Habitat II sırasında, Taksim'de toplanan bazı kişiler gösteri yapmağa kalkınca bilindiği gibi polislin sert tepkisi ile karşılaşmışlardır. Ayrıca, STK forumlarında görüşlerini açıklayan bazı Türk STK katılımcıları sivil polislerce göz altına alınmıştı. Polislin bu davranışları Habitat Kenti bahçesinde yabancı STK temsilcileri başta olmak üzere tüm STK temsilcileri tarafından hergün düzenli olarak protesto edildi. Mert Ali'de, polis kıyafetleri giyip temsili dayak attı ve sivil polislerce götürüldü.

Habitat'ı Habitat yapan İNSAN

Sivil Toplum Kuruluşları, İTÜ Taşkılla Binası'nda etkinliklerini sürdürdüler. 6 milyar dünyanın temsilcileri burada buluşmuştu. Standlarda birbirleri ile bilgi alış-verişi yapanların

Taşkılla Kampüsü'nde Harran'dan gelen usta, geleneksel bir Harran evi inşa etti.

yanısına, çeşitli ürünleri satın alanlar da vardı. İsteyen bahçede güneşleniyor, isteyen Hindu hocalar eşliğinde meditasyon yapıyor, isteyen görüşlerini toplanan kişilere anlatıyor, isteyen elindeki basılı kağıtları dağıtıyordu.

Metropolitan Solar Energ Society'den Delling Wang'da tam bir organizatördü. Alternatif enerji kaynakları ile ilgilendiğimizi öğrenince Wang, bir an olsun peşimi bırakmadı ve düzenleyeceği "Güneş Enerjisi" Workshop'una bizi de davet etti. Workshop'ta Şubemiz adına Prof. Dr. Ali GÜNGÖR bir konuşma yaptı. Günde ortalama 150 ayrı toplantının olduğu Habitat II'de, toplantıyı düzenleyenler dinleyiciler kaç kişi olursa olsun görüşlerini anlattılar.

Habitat II ve İzmir Şube

STK forumlarında, ilk izlediğimiz toplantı Habitat II İzmir Evsahibi Komite'nin toplantısı idi. Yaklaşık 50 kişinin katıldığı toplantıda önce, kozalar Türkçe ve İngilizce olarak hazırladıkları özet raporları katılımcılara dağıttılar. Sonra Yavuz Yokaş başkanlığında kozalar raporlarını sundular. STK'larda şehir bazında İzmir kentine ait bir toplantı vardı. Raporlar sunulduktan sonra karşılıklı katkı ve sorular ile toplantı devam etti. Şubemize ait toplantılar ise, ortalama olarak 12 kişi tarafından izlendi. "Kentlerde Güneş Enerjisinden Yararlanma" isimli bildiri, katılımcıların hepsi yabancı olduğu için İngilizce olarak sunuldu. Güneş ve Jeotermal enerji ile ilgili bildiri sunulduktan sonra, yeni enerji kaynaklarına duyulan ilgiden dolayı, Metropolitan solar Energy Society tarafından düzenlenen toplantıya Şubemiz elemanları konuk konuşmacı olarak davet edildi. Diğer bildirilerin sunumunda ise, ilgili kişiler çeşitli katkılar yaptılar ve çeşitli sorular sordular. Ayrıca, Tesisat Mühendisliği Derneği tarafından düzenlenen "Tesisat Workshop"una katılarak, katkıda bulunuldu. İzmir Şube ve Habitat II İzmir Evsahibi Komite'ye ait toplantılar 6-8-9 Haziran 1996 tarihlerinde yapılmış ve toplantı isimler Çizelge 1'de verilmiştir. Habitat II'den ayrılrken basın kutusuna aşağıda verilen görüşler bir kağıda yazılıp atıldı.

Kentlerde çağdaş ve kaliteli yaşamak için:

-Şu anda fosil yakıtlar kullanılarak sağlanan enerji gereksinimi, yeni ve temiz enerji kaynakları kullanarak desteklenmeli, mümkünse sadece çevreyi kirliletmeyen yeni enerji kaynakları (güneş, rüzgar, jeotermal,...) kullanılmalıdır.

- Binanın tasarımı ve yapımında, mimar ve mühendisler bir araya gelip ekip çalışması yapılmalıdır.

-Binalara enerji sağlayan ekipmanlar periyodik olarak bakımından geçirilmeli, bu ekipmanları kullanan elemanlar eğitilmelidir.

-Kentlerde denetim yetkisi ilgili STK'lara verilmelidir.

Habitat II ve Sonuçları

Habitat, insana değer veren ve kentsel kalkınmayı öne çıkaran bir çalışmayı gerçekleştirdiği için toplumsal yararı olan bir organizasyon oldu.

Habitat II sonunda görüş birliğine varılan sonuçlar aşağıdaki gibidir:

- Kentlerin kalkındırılması,
  - Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde sivil toplum kuruluşları ile özel sektör ve yerel yönetimlerin birlikte çalışması,
  - Dünya belediyelerinin bir birlik oluşturması ve birliğe ilk başkan olarak Şili'nin başkenti Santiago Belediye Başkanı'nın seçilmesi,
  - Tüm ülkelerde herkesin yeterli bir konutta sahip olması için gerekli adımların atılması,
  - Yeni projeler üretmek belediyelerin daha başarılı olmasına öncülük edenlere "en iyi uygulamalar" ödülünün verilmesi,
  - Ekonomik büyüme ve sürdürülebilir kalkınma arasında denge kurulması,
  - Kadının insan yerleşimleri konusundaki etkinliği,
  - Kırsal kalkınmanın, kentsel kalkınmanın bir parçası olduğu ve özellikle nüfusu hızla artan ülkelerde kentsel yönetimin önemi.
- Habitat II, medya tarafından "Kırmızı kaldırımlar" olarak lanse edilse de, dünyalıların bir araya gelip birbiriyle yüzyüze iletişim kurduğu başarılı bir organizasyon oldu.

HABİTAT II

İnsan Yerleşimleri Üzerine İstanbul Deklerasyonu

1. 3-14 Haziran 1996 tarihlerinde, İstanbul'a toplanan İkinci Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Konferansı - Habitat II'de bir araya gelen devlet başkanları, hükümet sözcüleri ve resmi delegasyonlar olarak bizler, bu bulaşmayı, herkese yeterli konut sağlama, yaşanabilir, eşitken (equitable), sürdürülebilir ve daha üretken kılmak yolundaki evrensel hedefleri teyid etmek için fırsat biliyoruz. Konferansın iki ana temasını oluşturan herkese yeterli konut ve kentleşen dünyada sürdürülebilir insan yerleşimleri, üzerine geliştirdiğimiz tartışma süreci, BM Statüsü'nden esinlenmiştir, yaşam çevremizin koşullarını iyileştirmek için uluslararası, ulusal ve yerel ölçekteki mevcut ortaklıkları pekiştirip yeni ortaklıkların kurulmasına zemin hazırlamayı hedeflemektedir. Küresel Eylem Planında yer alan hedef, ilke ve önerilere bağlı olduğumuzu duyuruyor ve bunların yaşama geçirilmesi için ortak desteğimizi vaad ediyoruz.

2. Konut ve insan yerleşimlerinin koşullarındaki süregelen bozulmayı, acil çözüm bekleyen bir sorun olarak ele aldık. Aynı zamanda kent ve kasabaları ekonomik gelişme ile sosyal, kültürel, manevi ve bilimsel ilerlemeye kaynak sağlayan uygarlık merkezleri olarak kabul ediyoruz. Yerleşimlerimizin bizlere sunduğu olanakları değerlendirmeli, ve tüm toplumlar arasındaki dayanışmayı geliştirmek için çeşitliliklerini korumalıyız.

3. Tüm insanların daha iyi yaşam standartlarına ve daha geniş özgürlüklere kavuşturulmasına ilişkin bağlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz. Vancouver'da düzenlenen BM 1 İnsan Yerleşimleri Konferansı, Uluslararası "Evsizlere Barınak Yılı" kutlamaları ile Barınak için Küresel Strateji'yi anıyoruz - tüm bu etkinlikler, insan yerleşimleri sorunlarına küresel bilinci artırmış ve herkese yeterli konut sağlamak üzere eyleme geçmek gerektiğini ortaya koymuştu. Özellikle BM Çevre ve Kalkınma Konferansı gibi son yıllarda düzenlenen BM dünya konferansları, sosyal ve ekonomik kalkınma ile çevre koruma üzerine temellenmiş ve herkesin eşit ölçüde yararlanabileceği "barış, adalet ve demokrasi"yi sürdürülebilir kalkınma kavramının birbirine koşul, birbirini destekleyen bileşenleri olarak tanıyan kapsamlı bir gündeme dönüştürmüştür. Bu konferansların sonuçlarının Küresel Eylem Planı ile birleştirilmesine çalışılmıştır.

4. İnsan yerleşimindeki yaşam kalitesini iyileştirmek için, çoğu durumda ve özellikle gelişmekte olan ülkelerde kriz boyutlarına ulaşan bozuk koşullarla mücadele

etmeliyiz. Bu uğurda özellikle sanayileşmiş ülkelerde sürdürülemez tüketim iç üretim düzenleri, aşırı nüfus yoğunlaşmasına öncelik verecek ve yapı ile dağılımı da hesaba katacak şekilde sürdürülemez nüfus değişimleri, evsizlik, ailedeki istikrarsızlık, yetersiz kaynaklar, temel altyapı ve hizmetlerdeki eksiklikler, yeterli planlamadaki eksiklik artan çaresizliği kapsamlı bir biçimde ele almalıyız.

5. İnsan Yerleşimindeki çetrefilli sorunlar evrensel, ancak ülkesel ve bölgesel düzeyde karşılaşılan sorunlara spesifik çözümler geliştirmek de gerekmektedir. Özellikle hazin koşullar içinde bulunan gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik geçiş süreçleri yaşanan ülkeler başta olmak üzere tüm dün-

verilmeli.

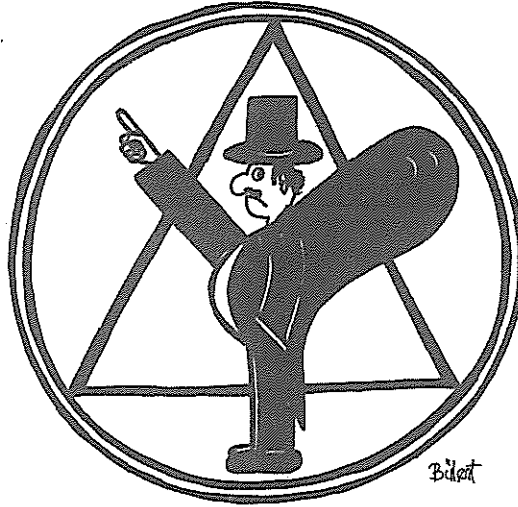
7. Sürdürülebilir yerleşimler, inan merkezli bir kavram olduğu için, küresel eylem planının yaşama geçirilmesi yolundaki faaliyetimiz de insan merkezlidir. Kadınların, çocukların ve gençlerin, güvenliği, sağlıklı ve istikrarlı yaşam koşullarına kavuşmaları için özel gereksinimlerini tanıyoruz. Çabalarımızı yoksulluk ve ayrımcılığın kaldırılması ile eğitim, beslenme, yaşam boyu sağlık hizmetleri ve özellikle de herkese yeterli konut gibi temel gereksinimlerin karşılanması ve tüm insan hak ve özgürlüklerinin korunup geliştirilmesi üzerine yoğunlaşacağız. Bu uğurda, kendimizi insan yerleşimindeki yaşam koşullarının yerel gereksinim ve gerçekliklere uygun bir biçimde iyileştirilmesine adanıyoruz. Tüm insanlar için daha iyi yaşam çevrelerinin yaratılmasının güvençesi olarak küresel, ekonomik, sosyal ve çevresel eğilimleri dikkate almak gerektiğini tescil ediyoruz. Siyasi, ekonomik ve sosyal yaşama, kadın ve erkeklerin tam ve eşit olarak, gençlerin de etkin bir biçimde katılmalarını sağlayacağız. Konut ve insan yerleşimleri konusundaki siyaset, program ve projelerde özürülürce erişimin sağlanması ve cinsiyete dayalı eşitsizliklerin kaldırılmasını teşvik edeceğiz. Tüm bu yükümlülüklerimizde özellikle aşırı yoksulluk içinde yaşayan bir milyarı aşkın insan ile küresel eylem planında tanımlanan mağdur ve dezavantajlı grupların üyelerini gözönünde bulunduruyoruz.

8. Yeterli konut hakkının, uluslararası metinlerde öngörüldüğü gibi tam ve ilerleyicibir biçimde gerçekleştirilmesine olan bağlılığımızı yeniliyoruz.

Bu yolda, tüm insanların ve ailelerinin konut edinme biçimlerinin yasal güvençeye kavuşturulması, ayrımcılığa karşı korunmaları ve eşit koşullarla uygun fiyatlarla yeterli konut edinebilmelerini sağlamak üzere, tüm özel, resmi ve hükümet dışı ortaklarımızın eşit katılımını arayacağız.

9. Uygun fiyatlı konut arzını genişletmek üzere, pazarların etkin bir biçimde, toplum ve çevreye olan sorumluluklarının bilincine vararak çalışmalarını sağlayacağız arazi ve kredilere ulaşılabilirliği geliştireceğiz ve konut pazarlarına katılmayanlara yardım edeceğiz.

10. Küresel çevremizi sürdürebilmek ve insan yerleşimindeki yaşam kalitesini iyileştirmek amacıyla, kendimizi üretim, tüketim, ulaşım ve yerleşme gelişiminde sürdürülebilir düzenlere, kirlenmeyi önlemeye, ekosistemlerin taşıyıcı kapasitelerine saygılı olmaya ve gelecek kuşakların fırsatlarının önünün kesilmesini engellemeye adanıyoruz. Bu bağlamda, yer yüzünün ekosistemini ko-

yadaki kent, kasaba ve köylerdeki yaşam koşullarının iyileştirilmesi için çabalarımızı ve dayanışmamızı yoğunlaştırmak gerektiğinin bilincindeyiz. Dünya ekonomisindeki küreselleşmenin, fırsatlar ve zorlayıcı koşulları beraberinde getirdiği gibi, risk ve belirsizlikler de içerdiğini, ve Küresel Eylem Planındaki hedeflerin başarıya ulaşmasını, kalkınma finansmanı, dış borçlanma uluslararası ticaret ve teknoloji transferi konularındaki olumlu adımlarla kolaylaştırılabileceğini tespit ediyoruz. Kentlerimiz insanların sağlık, güvenlik, mutluluk ve umut içinde, onurlarını koruyarak tatmin edici yaşamlar sürdürebileceği yerler olmalıdır.

6. Kırsal ve kentsel gelişme, birbirine koşuttur. Kentsel yerleşimlerimizi iyileştirmenin yanı sıra, kırsal alanlarda yeterli alt yapı, kamu hizmeti ve istihdam olanağını yaygınlaştırmak için çalışmalıyız ki çekicilikleri artsın, bütünlüğe bir yerleşimler ağı geliştirilebilsin ve kırdan kente göç en aza indirilebilsin. Orta ve küçük ölçekli kasabalara özel önem

rumak ve onarmak için küresel bir ortaklık ruhu ile dayanışma içinde olacağız, küresel çevre tahribatına farklı etmenleri gözönünde tutarak, ülkelerin ortak ama birbirinden farklı sorumluluklar taşıdıkları ilkesini yeniden vurguluyoruz. Bu eylemleri, ülkelerin kendi kapasiteleri doğrultusunda, geniş çapta gerçekleştirecek önlem ilkesi yaklaşımı ile tutarlılık içinde ele alma gerekliliğini tanıyoruz. Özellikle yeterli miktarda temiz su sağlanması ve atıkların etkin bir biçimde idaresi yoluyla sağlıklı yaşam çevrelerinin oluşumunu da ayrıca destekleyeceğiz.

11. Tarihsel, kültürel, mimari, doğal, dinsel ve manevi değer taşıyan yapıların, anıtların, açık alanların ve yerleşim düzenlerinin korunması, rehabilite edilmesini ve bakımını destekleyeceğiz.

12. Yükümlülüklerimizi yerine getirirken en demokratik ve etkin yaklaşım olarak, yapabilir kılma, ortaklık ve katılım prensiplerini uygulayacağız. Küresel eylem planının uygulamasında yerel yönetimler en yakın ve gerekli ortaklarımız olarak tanıyarak, her ülkenin hukuki çerçevesi içinde yerel yönetimler aracılığıyla ademi merkezileşmiş teşvik etmeliyiz. Yerel yönetimlerin buldukları ülkenin koşullarına uygun olarak mali ve kurumsal kapasitelerini arttırırken aynı zamanda yerel yönetimlerin şeffaflığını, hesap verebilirliğini ve halklarının ihtiyaçlarına ce-

vap verebilirliklerini temin etmeliyiz- ki bu kavramlar her düzeydeki yönetimler için kilit gereksinimlerdir. Parlamenterler, özel sektör, sendikalar ve hükümet dışı ve diğer sivil toplum kuruluşları ile işbirliğimizi, onların özerkliklerine saygı duyarak, artıracacağız. Ayrıca kadınların rolünü ve özel sektörün sosyal ve çevresel sorumluluğunu yerine getirerek yaptığı yatırımları güçlendireceğiz. Yerel eylemlilik Gündem 21. Habitat II Küresel Eylem Planı ve eş değerde başka programlar tarafından yönlendirilmeli ve teşvik edilmeli. Aynı zamanda İstanbul'da toplanan Dünya Kent ve Yerel Yönetimler Asambles'i'nde (WACLA) başlayan küresel deneyimlerinin izinde; ulusal politikalar, hedeflere, önceliklere ve programlara karşı hiç bir önyargı beslenmeden geliştirilmelidir. Yapabilir kılma stratejisi, hükümetlerin yeri geldiğinde dezavantajlı ve mağdur durumdaki gruplara özel uygulamalar getirme sorumluluğu yüklemektedir.

13. Habitat Küresel Eylem Planı'nın yaşama geçirilmesi, yeterli maddi kaynaklar gerektirdiği için ulusal ve uluslararası düzeyde maddi kaynakları harekete geçirmeliyiz - ki bu, tüm kaynaklardan (çok taraflı, iki taraflı, kamusal ve özel) yeni ve ilave finans sağlamayı içerir. Bu bağlamda, kapasite artırımını kolaylaştırmalı ve uygun teknoloji ve bilgi aktrımını (Knowhow) desteklemeliyiz.

Ayrıca, özellikle Gündem 21 olmak üzere, yakın geçmişte düzenlenen tüm BM Konferanslarında ortaya konulan yükümlülükleri tekrar ediyoruz.

14. Küresel Eylem Planı'nın tam ve etkin bir biçimde yaşama geçirilmesinin, BM İnsan Yerleşimleri Merkezi'nin (UNCHS), daha güçlü bir role ve kavuşturulması yoluyla olarak bulabileceğine inanıyoruz - bu merkezin iyi tanımlanmış ve bütünüyle geliştirilmiş hedefler üzerine yoğunlaşması gerekliliğini de gözeteceğiz. Bu bağlamda. Küresel Eylem Planı'nın başarıyla yaşama geçirilmesinde desteğimizi vaad ediyoruz. Küresel Eylem Planı'nın yaşama geçirilmesi konusunda, bu konferansa yönelik olarak hazırlanan ulusal eylem planlarının katkılarının tam olarak bilincindeyiz.

15. İstanbul'daki bu Konferans, işbirliğinin ve dayanışmanın hakim olduğu yeni bir çağı başlatmış oluyor. 21. yy'a doğru yol alırken, sürdürülebilir insan yerleşimleri amaçlayan olumlu bir vizyon, ortak geleceğimiz için bir umut duygusu ve herkesin güvenli bir evde, onurlu, iyi, sağlıklı, güvenli, mutlu ve umutlu bir yaşam sürdürebileceği bir dünyayı hep birlikte inşa edebileceğimize dair gerçekten değerli ve katılım sağlayıcı bir çabaya katılma çağrısı sunuyoruz.

Not: Deklarasyon STK'lar ve Mimarlar Odası işbirliği ile tercüme edilmiştir. (Edit edilmemiş metin)

TMMOB İKK'nın Dünya Çevre Günü açıklaması

Bu yıl kutlanan 5 Haziran "Dünya Çevre Günü" "Habitat II" Konferansı ile aynı tarihe denk gelmesi nedeniyle aynı bir önem taşımaktadır.

Tüm konferanslar ve etkinlikler gerçekleştirilirken var olan durumun da iyi tespit edilmesi gerekir. Buna göre varolan sorunları şöyle özetleyebiliriz:

* Ülkeler sanayileşme adına "Çevre Koruma" olgusuna halen gereken ciddiyeti göstermemekte.

* Plansız kentleşme, hızlı nüfus artışı ve doğayı hiçe sayan sanayileşme devam etmekte.

* Doğal kaynakların sorumsuz ve düşüncesizce kullanılmasına devam edilmekte.

* Gelişme ülkelerin, gelişmekte olan veya az gelişmiş ülkeler üzerindeki çevre sömürsü devam etmekte,

* Çevre Olgusu politik şov amacı olarak kullanılmakta.

* İçme suyu kaynakları gün geçtikçe azalmakta.

* Atmosferdeki karbondioksit oranının artması sonucu oluşan küresel ısınma yerküremizde büyük iklimsel değişiklikleri getirmektedir.

* Hava, su, toprak ortamına atılan zehirli atıklar canlı yaşamını tehdit etmeye devam etmekte,

* Su kaynakları, denizler ve akarsular hızla kirletilmekte,

* Sanayileşme, enerji üretimi ve tüketimine ilişkin uygulama ve politikalar bir yandan tarım alanlarını yok ederken, diğer yandan da doğal çevreyi acımasızca ortadan kaldırmakta.

* Ormanlar yok edilmekte, erozyon ciddi sorunlar yaratmakta ve ülkeler çölleşmeye sürüklenmektedir.

* Doğal çevre, tarihi ve kültürel miraslar, yanlış olan kullanım politikaları ve tercihleri nedeniyle yok edilmekte, toplumlar giderek kendi değerlerinden yoksun bırakılmakta,

* Çevresel düzenlemeleri, denetlemeleri, yasal-yönetmelik-

tebliğleri yapan kurumlar zamanında, yerinde doğru kararlar alamamakta.

* Çevreye ilişkin tek yetkili kurum olan Çevre Bakanlığı göstermelik Bakanlık durumundan çıkarılmamakta, gerçek koruma politikaları üretilmemekte.

Tüm bu sorunlar düşünüldüğünde, çevrenin temel bir yaşam hakkı ve genelde demokratikleşmenin önemli bir unsur olduğu görülecektir. Çevre olgusunun ve çevre sorunlarının bu yaşamsal önemi, sağlıklı bir çevrede yaşamın bir insan hakkı olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır.

Çevre UNESCO'nun uluslararası dayanışma gereği, garanti altına almasını öngördüğü ve "Üçüncü Kuşak Dayanışma Hakları" diye adlandırdığı yeni "Temel İnsan Hakları"ndan biri olmuştur. Bugün, yaşanabilir bir çevre ve böyle bir çevrede yaşama istenci, kısaca "ÇEVRE HAKKI" bir insan hakkı olarak kabul görmektedir.

Bu hakkın korunması ve sahip çıkılması ise bireyden başlayarak hükümetlere kadar uzanan toplumsal katmanlarda yer alan her yapılanmanın temel görevlerindedir. Türkiye'de hemen her alanda olduğu gibi çevre konusunda da bir vurdum duymazlık sürüp gitmekte, duyarısız ve sorumsuz popülist politikalarla hem çevreye hem de topluma onarılamaz zararlar verilmektedir.

Bu tür politikalarla çevre sorunlarının çözümü olanaksızdır. Toplumun sesi olan hükümet dışı örgütlerin, karar süreçlerinin oluşumuna etkin katılımı, sağlanmalı, bu katılımın önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

Bizler TMMOB'ye bağlı İzmir Birimleri olarak, Türkiye'de toplumsal çevre bilinci önderliğinde, bilim ve teknoloji ışığı altında daha sağlıklı bir çevre için verilecek uğraşta kendine düşen bu sorumluluğun gerektirdiklerini yapmak konusunda kararlıyız.

TMMOB İzmir II Koordinasyon Kurulu

CLUB TEOS VILLAGE GEZİSİ

**Şarap tanrısı DIONYSOS'un
memleketinde bir gün**

*Tenis, voleybol, basketbol, sörf, mini
golf, atıcılık, okçuluk, deniz bisikleti,
dalgalılık, animasyon, snack bar,
havuz bar...*

Tarih : 21 Temmuz 1996 Pazar
Gidiş : Saat 08.15 Şube Lokalinde
Buluşma ve 08.30'da hareket
Dönüş : 19.00 Teos'tan hareket
Katılım Ücreti: 1.000.000.TL/Kişi

*Not: Katılım ücretine gidiş-dönüş yol
ücreti, açık büfe öğle yemeği, şarap,
rüzgar sörfü, deniz bisikleti dahildir.*

Başvuru ve Bilgi: Asuman KAYIRICI
Tel: 4635554 PBX

SANAYİ SİTESİ TEMSİLCİLERİNE DUYURU

Sanayi Siteleri'nde çalışan ya da işyeri sahibi konumundaki üyelerimizin güncelleştirilmiş adres-telefon bilgileriyle kısa tanımlarını içeren bir sayfanın Bültenimizde KOBİ'ler başlığı altında yer alması düşünülmektedir.

Bu amaçla, site işyeri temsilcilerinin buldukları bölgelerde çalışma yapması; üyelerimizin de Site Temsilcileriyle ilişkiye geçmesi önemle duyurulur.

✓ KOBİ'LERE DUYURU

KOBİ Sorunlarını İzleme Komisyonu'nun önerileri doğrultusunda Bültenimizin Ağustos'96 sayısından başlayarak KOBİ'lere ilişkin tanıtım amacıyla bir ilan sayfası hazırlanacaktır.

1/4 sayfa boyutlarında ilan yayınlamak isteyen KOBİ'lere (1.500.000.-TL) + KDV'lik özel fiyat uygulanacaktır. Sayfamızda yer almak isteyen üyelerimizin Bülten yayın sorumlusu Asuman KAYIRICI ile görüşmesi önemle rica olunur.

Tel: 463 55 54 PBX

Subemizden Yeni Mezunlara "Mesleğe Hoşgeldin" Kokteyli

Kokteyle bu dönem mezun olan tüm Makina ve Endüstri Mühendisi genç meslektaşlarımız davetlidir.

Tarih : 24 Temmuz 1996 Cuma
Saat : 19.00
Yer : Makina Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Lokali Ali Çetinkaya Bul.
No: 12/1 Alsancak/İZMİR

KATILIM ÜCRETSİZDİR

FARKI YARATAN İNSANDIR

AMACINIZ
İyi bir gelecek, iyi bir kariyer

CİDDİ, BÜYÜK, LİDER

Kuruluşlarda yer almak ise;
İnsan Kaynakları Veri tabanında
Yer almak için; ÖZGEÇMİŞLERİNİZİ
3236207 No'lu fax'a veya 1724 Sk. 8/1
Karşıyaka - İZMİR adresine gönderiniz.

"Başvurularımız aramızda sır olarak kalacaktır"

C Ö Z Ü M

YENİ DİŞ - ERGONOMİ DANIŞMANLIĞI

İzmir'de Sivas olayları kınandı

2 Temmuz 1993'de Sivas katliamında yitirdiğimiz 37 insanımız, İzmir'de Şubemizin de TMMOB İKK bünyesinde yer aldığı Demokrasi Platformu'nun düzenlediği bir basın açıklaması ile anıldı.

2 Temmuz 1996 Salı günü iki bine yakın İzmirli'nin toplandığı Cumhuriyet alanında İzmir Demokrasi Platformunun dönem sözcüsü Ali Haydar YUNDAN'ın okuduğu basın açıklamasında özetle şöyle denildi;

"Bundan üç yıl önce 2 Temmuz günü demokrasiye, barışa, özgürlüğe, düşünceye, kültürel zenginliklere ve insana düşman olan, ülkeyi ortaçağ karanlığına götürmek isteyen gerici, şeriatçı güçler devlet gözetiminde 37 aydın insanı vahşice yakarak katlettiler. bu vahşetten kendi çabasıyla kurtulabilen yaralılar, devletin seyirci tutumu sonucunda yollarda ve hastanede aynı saldırıya maruz kaldılar.

Bu vahşeti yaşatanlar ellerini, kollarını sallayarak serbestçe dolaşırken devlet, bu faciadan tesadüfen kurtulabilenleri tutusuzca suçlamış, sanık sandalyesine oturtmuş ve yargılayabilmiştir. Oysa ki, devlet-

ten beklenen hak ve özgürlüklerin korunması, insan yaşamının güvence ve teminat altına alınması ve buna yönelmiş veya yönelebilecek saldırıların önlenmesidir, hak arayanların hak arama güvenliğinin sağlanmasıdır. Ne var ki, uygulama bunun tam tersidir. Devlet hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmakta, yargılı-yargısız infazlarla insan yaşamına son verebilmektedir.

Demokratik ve en yaşamsal taleplerini dile getiren kamu emekçileri, işçiler ve öğrencilerden sonra şimdi de emekten yana olan siyasi partilerin örgütlenmeleri yasaklanmakta, parti yöneticileri ve üyeleri devlet gücüyle sokak ortasında dövülmektedir. Hiçbir gerçek demokratik yollardan hak arayan insanların dövülmesini, kan-revan içinde gözaltına alınmasını haklı kılmaz. Benzer şekilde yaşanan, haftalardır süregelen ve yangın yerine dönüşen cezaevleri olayları ile demokrasi güçlerinin eylemliliklerine yönelik devletin tutumu, Sivas'ta 37 insanı canlı canlı yakan gerici unsurların tutumundan farklı değildir. Bu gün cezaevlerinden yükselen çılgık, insanım diye herkesin yüreğini delip geçmekteyken,

Devletin katı, baskıcı, saldırgan ve şiddetli tirmandıran tutumunu ısrarla ve inatla sürdürmesi anlaşılabilir değildir. Toplumu böylesine şiddet altında tutan ve terörize eden devlet, meşruiyetini ve güvenini yitirken, diğer yandan gerici şiddet prim görenek yükselmektedir.

Ülkede toplumsal patlamaların kaçınılmaz hale geldiği bugünkü koşullarda demokrasi güçlerinin ülke sorunlarına sahip çıkması ve gerici şiddet karşısında bir güç oluşturması gerektiği, artık tarihsel bir zorunluluk olmuştur. Bu nedenle İzmir Demokrasi Platformu olarak, saldırganların toplumsal sessizlikten güç ve cesaret almalarına fırsat vermeyeceğiz. Saldırıları karşısında sessiz kalmayacağız. Yeni Sivas katliamlarının yaşanmaması, yeni cezaevi olaylarının yaşanmaması ve yeni baskı yasalarının uygulanmaması için, insan onuruna yakışmayan, insan haklarını ortadan kaldıran, barışa ve özgürlüğe yönelmiş tüm saldırılar karşısında tek yumruk ve tek yürek olarak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da direneceğiz."

Enerji-Yapı Yol Sendikası İzmir Şubesi 1. Olağan Genel Kurulu yapıldı

Makina Mühendisi üyelerimizin de içinde bulunduğu Enerji-Yapı Yol Sen İzmir Şubesi 1. Olağan Genel Kurulu 23-6-1996 Pazar günü TCK 24. Şube Şefliği Yemekhanesinde yapıldı. Genel Kurula Başkan Vekilimiz Doğan ALBAYRAK, Yönetim Kurulu Üyemiz Nuray BOZOKALFA ve bazı üyelerimiz katıldılar.

Enerji ve Bayındırlık Bakanlıklarına bağlı işyerlerinde 1991 yılında başlayan ve değişik isimlerde kurulan sendikaların üye tabanlarının birlikte olma istekleri Enerji-Sen ile Tüm Enerji Sen'in birleşmesiyle başlamış, Ener-Sen ile İ-Sen birliğiyle devam etmiş ve bu yılın başında Ener-Sen ile Yapı-Yol Sen birlikteliğini sağlamak üzere Enerji-Yapı Yol Sen sendikasının kurulmasıyla önemli bir süreç noktalanmıştır. Yeni bir işkolu tanımlaması ile kurulan Enerji-Yapı Yol Sen'in İzmir Şubesi 1. Olağan Genel Kurulunda aynı zamanda sendikanın da üyesi olan Başkan Vekilimiz Doğan ALBAYRAK yaptığı konuşmasında özetle şunları dile getirmiştir.

"Ener Sen ile Yapı Yol Sen gibi iki güçlü sendikaların birleşerek yeni bir işkolu tanımlanmasıyla bir çatı altında toplanması yapılan en başarılı çalışmadır. Üye tabanı-

nın uzun süredir istediği bu birliktelik tamamlanmıştır. Bundan sonra kurumsal yapının güçlendirilmesi ve kamu çalışanlarının sendikalar hak mücadelesinin önünün açılmasında etkin çaba gösterilmelidir.

Sendika tüzüğünü eksikliklerine karşın çok olumlu buluyorum. Bu tüzüğe sahip çıkmamız, içeriğini iyi anlamamız gereklidir. Sendika yeni tüzüğü yaygın bir örgütlenme, yerinden yönetim ve merkezi koordinasyon ilkesinin yaşama geçirilmesini öngörmektedir. Tüzüğün uygulanmasındaki başarı örgüt içi demokrasinin işletilmesiyle mümkündür.

Bazı arkadaşlarımızın merkeziyetçi bir anlayışla en yukarıdan emirlerle yönetmek kolaylığı yerine yeni tüzüğümüzde var olan tabanın söz, karar ve yetki sahibi olduğu katılımcı bir anlayışla hareket etme alışkanlığını demokrasi kültür ve geleneklerimizin gelişmesiyle edineceklerine inanıyorum.

Sendika üyelerinin rahatsız oldukları önemli bir konu da kamu çalışanlarının miting ve gösterilerinde Siyasi Partilerin amblem ve afişlerinin ön plana çıkmasıdır. kamu çalışanlarının sorunları ve isteklerinin dile getirildiği toplantılardan daha çok bir siyasi parti mitingi görüntüsünün öne

çıkartılması mücadeleyi olumsuz yönde etkilemektedir.

Enerji-Yapı Yol-Sen 1. Olağan Genel Kurulunun grevli, toplu iş sözleşmeli sendikal hak mücadelemize olumlu katkıları olacağı inancım, yeni oluşacak yönetim kuruluna başarılar diler, hepinizi saygıyla selamlarım."

Şube Genel Kurulu seçimlerle son buldu. Seçimler de, Yönetim Kurulu aşağıda şekilde oluştu.

Başkan: Alim MURATHAN (TEDAŞ), Sekreter: Zeynel YAVUZ (TEDAŞ), Örgütlenme Sekreteri: Şükrü ÇETİNDAG (İLLER BANKASI), Eğitim, Basın Yayın ve Sosyal İlişkiler Sekreteri: Vedia GÜRSOY (TCK), Mali Sekreter: Hasan EKER (TEDAŞ), Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri: Kenan DEĞİRMENCI (DSİ), Hukuk ve Toplu Sözleşme Sekreteri: Hasan YAZAR (TEDAŞ), İnsan Hakları ve Çevre Sekreteri: Hatice ÖZATALAY (BAYINDIRLIK), Araştırma Geliştirme Sekreteri: Mehmet GÜNGÖRMÜŞ (TAPU-KAD)

Kent üzerine...

Hüseyin GÜNERHAN

Ege Üniversitesi-Güneş Enerjisi Enstitüsü

İnsanlar, barınma ve birlikte yaşama gereksinimlerini göz önünü alarak, yaşanabilir yerleşme alanları kurmuşlardır. Herşey daha iyi yaşamak içindir. İlk yaşanabilir yerleşme alanları konusunda bizi Mimar Vitruvius (M.Ö. 90-25) aydınlatmaktadır. Vitruvius, bir kentin arazisi seçiminde aşağıda kısaca açıklanan ilkeleri dile getirmektedir, (1):

Çok sağlıklı bir arazinin seçilmesi öncelik taşır. Bu arazi yüksek olmamalı, sis ve kırağı yapmamalı, ne fazla sıcak, ne de fazla soğuk, ılımlı bir iklimi bulunmalıdır. Yeni kentler kurarken sıcak rüzgarların kent sakinlerinin üzerine yayılabileceği bölgelerden sakınmalıyız. Atalarımız, bir kent inşa edecekleri zaman, önerilen arazide otlayan sığırlardan birkaçını kurban ederek, karaciğerlerini incelerlerdi. Ana amaçları sağlıklılık olduğundan, anormal ciğerlerle karşılaşmaya devam ettikleri zaman yörenin su ve besin kaynaklarının insan sağlığı için de zararlı olacağını varsayarak oradan ayrılıp başka bir bölgeye giderlerdi.

Geçmişten günümüze kentler eğitimin, bilimin, sanatın, kültürlerin kısaca uygarlık yolunda ilerleyen insanın odak noktası olmuştur. Kentler, ustalıkların öncüsü, en iyi örneklerin yarıştığı, uygulandığı yerleşim alanları, geleceğin dünyasına açılan kapılardır, (2).

Günümüzde, kentlerin bir organizma olduğu unutulmaktadır. Özellikle Türkiye'deki kentler bir yığınak olmuştur, (2). Kentlerimiz estetikten yoksun bırakılmıştır. Isaac Asimov'un dediği gibi: "Şimdi harekete geçmezsek, uygarlığın kaynağı olan kentlerimiz uygarlağı yok edebilir". Oysa İnsanlar iyi kentlere layıktır.

Kent, bir yerleşme türü, yerel yönetime sahip yasal bir birim, çevresine bakarak bir merkez oluşturan, toplama-dağıtma merkezi olan tarım dışı sanayi ve hizmet faaliyetlerinin yoğunlaştığı ve tarımsal ve tarım dışı faaliyetlerin kontrol yeri ve bu bağlamda da örgütlenme ve uzmanlaşma ile belirlenen özgün bir kent-seleşme yaşama sahip olan ve tercih edilen bir yer-

leşme türü olarak tanımlanabilir, (3)

Kentleşme, mekanda bir yerleşme, bir nüfus toplanması ve nüfus yoğunluğu, yerel örgütlenme, sosyal tabakalaşma, kurumsallaşma, üretimde farklılaşma, uzmanlaşma, yeni bir yerleşme biçimlenmesi ve sosyo-ekonomik ve kültürel değişime yol açan bir nüfus toplanması süreci olarak tanımlanabilir, (3).

İnsanlar yaşadıkları kenti sevmelidirler. Kenti sevmek, onu tanımakla başlar. Sevgi bilgiye dayanan bir duygudur. Sevmek bir sanattır, bir eylemdir. Kenti sevmek, kentin ve kentlerin yaşayan varlıklar olduğunu algılamaktır. Kentin geçişini öğrenmek, tarihi çevresini çağdaş biçimde korumak ve geleceğini insanca inşa etmek demektir, (4).

28 Haziran 1967 günü yitirilen İzmir kenti aşığı Dario Moreno, vasiyetinde önemle şunları vurgulamıştı, (4) "İzmir, tatlı ve sevgili şehrim. Bir gün, şayet senden uzakta ölürsem.. Beni sana getirsinler.. Fakat mezarıma götürülürken "öldü" demesinler "uyuyor" desinler konyunda.. Tatlı İzmir'im.."

Bugün Türkiye'de nüfus artışı, hızlı büyüme, ekonomik sorunlar birçok alanlarda olduğu gibi kentsel yerleşim ve yapılarımızda da sorunlar doğurmuştur. Özellikle büyük şehirlerimizde gecekonduların organize yerleşimi rant tesislerine dönüşmüş, kaçak yapılaşma zilliyet hakları, gecekonduların af yasaları ile yasal hak haline gelmiş bulunmaktadır. Ayrıca şehirlerimizin çarpık gelişimi imar yasaları ile teşvik edilmiş, inşaat sektöründe, temel teknik kurallara uymayan yeni üretim yöntemleri gelişmiştir, (5).

Kentleşme, "kırdan çözümlenme" ve "kentte yoğunlaşma" nedeniyle kırdan kente göçen nüfusun ekonomik ve sosyal bakımdan kırın özelliklerinden arınarak kentin özelliklerini kazanma sürecidir, (6).

İdeal bir kentli, kenti ile ilgili yazılmış kitapları okumalı, kentinin ören yerlerini bilmeli ve gezmeli, kenti ile ilgili sanat dergilerini izlemeli, kentinin kütüphanelerine, tiyatrolarına, sinemalarına, müzelerine, sanat galerilerine gitmeli...

Sağlıklı kent için, (7);

İnsan sağlığının, ancak sağlıklı kentlerde korunabileceğine inanan Dünya Sağlık Örgütü (WHO) uzmanları, "Dünya nüfusunun yarısından fazlasının 2000 yılına kadar kentli olacağını" belirtiyor ve sağlıklı kentlerin oluşabilmesi için gerekli şartları aşağıdaki gibi sıralıyorlar:

- Sağlıklı bir kent, temiz ve güvenlidir.
- Güvenli ve sürekli gıda, su ve enerji stokları ve verimli atıklar sağlar.
- Çeşitlendirilmiş, güçlü ve yenilikçi bir ekonomi yoluyla gıda, su, barınak, gelir, güvenlik ve çalışma için bütün vatandaşların temel gereksinimlerini karşılar.
- Sağlığı islah etmek için, birlik içinde çalışan farklı organizasyonların bulunduğu karşılıklı destek toplumuna sahiptir.
- Yaşamlarını, sağlıklarını ve iyi olmalarını kısmen etkileyen politikalara şekil vermeleri amacıyla birlikte çalışmalarını vatandaşlarına olanak tanır.

- Vatandaşları arasında karşılıklı etkileşim ve iletişim yoluyla gerçekleştirilen eğlence ve boş vakit aktiviteleri sağlar.
- Geçmişine değer verir, ırk ve din gözetmeksizin vatandaşlarının çeşitli kültürel miras ve özelliklerine saygı duyar.

- Vatandaşlarına sağlıklı yaşama uygun davranış birimlerini benimseme hakkı verir.
- Sağlık hizmetlerinin erişilebilirliğini ve kalitesini düzeltmek için devamlı çaba gösterir.
- İnsanların sağlıklı ve iyi yaşadığı ve hastalıklara daha az maruz kaldığı bir yerdir.

Kentler insanların belirli kurallar içinde özgürce yaşaması içindir ve insanlar iyi kentlere layıktır.

KAYNAKLAR

1. Vitruvius, Mimarlık Üzerine On Kitap, Çeviran Suna Güven, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı, ISBN 975-7722-03-3, 1990, İstanbul.
2. Sözen, G., "Ket Estetiği", Yaz/Boz Köşesi, Yeni Yüzyıl Gazetesi, 10 Mart 1996, Pazar, İstanbul.
3. Suher, H., Girittoğlu, C., Erkut, G., Türkiye'de Kentleşme, Türkiye'nin Sorunları Dizisi-7, Yeni Yüzyıl Kitaplığı, İstanbul.
4. Aksoy, Y., İzmirli Sevmek Sanatı, İleri Kitabevi Yayınları, 1994, İzmir.
5. Okutan, C., "HABİTAT II TMD Katılım Raporu", Tesi at Mühendisleri Derneği, 14 Mart 1995, Ankara.
6. Kartal, S.,K., Ekonomik ve Sosyal Yönleriyle Türkiye'de Kentleşme, Adım Yayıncılık, ISBN 975-75715-26-4, 1992, Ankara.
7. "Sağlıklı Kent İçin 10 Emir", Yeni Yüzyıl Gazetesi, 7 Nisan 1996, Pazar, İstanbul.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

- ✓ Eğitim Merkezimizde sürdürülmekte olan Bilgisayar Kurslarında 7 adet 80486 DX2-66 4 Adet 80486DX 4-100 bilgisayarımız ile yeni sınıflar oluşturulmaktadır.
- ✓ Kursları başarıyla tamamlayanlara "MMO Kurs Katılım Belgesi" verilmektedir.

**BİLGİSAYAR
KURSLARI**

Bilgisayar Kursu	Toplam Ders Saati	Kurs Ücreti
WINDOWS- Excel-Super Başç	50	4.500.000.- TL.
WINDOWS- Excel-WINWORD	55	5.000.000.- TL.
AUTOCAD R 12	45	5.000.000.- TL.

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak - İZMİR (Alsancak Garı Karşısı) Tel: 422 57 56 - 463 27 25

Buruk bir Denizcilik Bayramı

Türkiyemizin bağımsızlaştırılması ve yabancı hegemonyasından kurtarılması amacıyla 90 yıl önce yürürlüğe giren KABOTAJ kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti önemli bir karar almıştı. Kendi limanlarımız arasındaki deniz taşımacılığının Türk bayraklı gemilerle yapılması zorunluluğunu getiren bu kanunda her yıl 1 Temmuz Kabotaj ve Denizcilik Bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır.

1996 bayramımızın akabinden denizciliğimizin genel yapısı bayram yaptırca kadar güzel görünmemektedir.

Dünya taşımacılığının %90'ının deniz yollarıyla yapıldığı gözönüne alındığında olayın büyüklüğü zorunluluğu ve ekonomik boyutları hakkında bilgi sahibi olmak kolaylaşacaktır. Denize kıyası olmayan ülkelerin bile deniz ticaretinden pay alma

Nazif KOCAMAN
GMO İzmir Şubesi Başkanı

mücadeleleri ile bütün diğer ülkelerin deniz ve su yollarından faydalanma konusunda uluslararası arenada verdikleri kıyasıya mücadele yüzünden lokal ve dünya savaşlarının çıktığı bilinmektedir.

Buna rağmen üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizin deniz ve su yollarından faydalanma konusunda bilinçsiz, plansız ve sağır davranması denizcilik camiasının sabrını taşıran bir olgu haline gelmiştir.

Sahillerimizin çok yakınlarına kadar sıkıştırılmış denizcilik etki alanlarımız ve menfaatlerimiz, Kardak krizi gibi "ya gider, ya gider" düz mantığı ve günü kurtarıcı tavırlarla her geçen gün daha da istismar edilmiştir. Ülkemizde bilinçsizlik ve

politikasızlıkla sektörden uzak kimselerin üstlendiği politik ve idari görevlerle daha da vahim hale gelmektedir.

Aynı politikasızlık yaşla kuruyu yan yana koyarak tersane kapatmaya, mevcut çalışan müesseseleri etkisizleştirerek ulusal kaynakların israfına ve sektörde yıllardır taş taş üstüne koymamaya ısrarla devam etmektedir.

Liman işletmeciliği müesseseleştirme boyutundan güncel ve tekil çözümlere kaymakta bu da sektörü daha zora sokmaktadır.

Gemi filomuz ortalama 20 yaş sınırını, yani ekonomik ömrünü tamamlamış ve bunların büyük kısmı uluslararası konvansiyon hükümlerine göre etkin performansı olmayan; yaşlı gemiler durumuna düşmüşlerdir. Gemi filomuzun sayısal ve niteliksel performansı için İzmir ve Çevre limanlara giriş-çıkış yapan gemi istatistikleri çarpıcı bilgiler vermektedir.

Bu istiklere göre ilgili limanlara giriş-çıkış yapan Türk bayraklı gemi sayısı 390 iken aynı limanlara giriş çıkış yapan yabancı bayraklı gemi sayısı 1850 civarındadır. Olayı tonaj boyutunda incelediğimizde durum daha da vahimleşmektedir.

Gemi inşa sanayimizin ve ilgili yan sanayinin zor günler geçirdiği günümüzde çoğu tersane sıfatını taşımayan onlarca atölyede ilkel koşullarda üretim yapmaya çalışmaktayız. Dünyada çoğu devlet sübvansiyonu ile ayakta duran ve büyük yatırım gerektiren gemi inşa sanayi yurdumuzda ters yüz vaziyettedir.

Buruk yaşadığımız bir denizcilik bayramı arkasından;

★ Denizcilik mevzuatının sadeleştirilerek işlerlilik kazandırılması ve güncelleştirilmesi

★ Kara taşımacılığının denize çekilmesi

★ Gemi inşa sanayinin geliştirilip, filonun performansı yüksek yeni gemilerle donatılması

★ Yeterli ve etkin denizcilik personeli yetiştirilip istihdam edilmesi

★ Denizcilik konusunda ulusal politikalar üretmek üzere merkezi ve yerel idarelerde etkin idari birimler kurulması ile Denizcilik Bakanlığı'nın bir an önce hayata geçirilmesi ilgili birimlerin tek çatı altında toplanması dilek ve temennileri ile meslektaşlarımızı, denizcilik camiasını ve denize gönül verenleri candan selamlıyorum.

Hesap ortada en iyi koşullar Mobilkom'da!

Panasonic
ERICSSON
SIEMENS
SHARP
BOSCH
MOTOROLA
PHILIPS

GSM
Market

Cumhuriyet Blv. No:123/1 A Alsancak - İZMİR
464 18 64 - 464 50 87

MOBİLKOM
İLETİŞİM ÜRÜNLERİ PAZARLAMA ve TİC.LTD.ŞTİ.

Odalarda siyaset yapmak

Kimya Mühendisleri Odası
İş Süreçleri Komisyonu

Mühendis/mimar odaları da tüm demokratik kitle örgütleri, dernekler, sendikalar, siyasal partiler gibi, varolan siyasal-toplumsal sistemin işbölümü mantığı çerçevesinde ortaya çıkmışlardır. Herbiri bir çıkarı, talebi ve kendi alanlarına ilişkin uzmanlık bilgisini ve söz hakkını temsil eder. Herbir alanın, diğer toplumsal pratik alanları ile, toplumun bütünü ya da devletle olan ilişkisi ve çatışmaları ise gene ayrı bir toplumsal pratik ya da meslek alanı olarak tanımlanmış siyaset alanının konusu olmaktadır. Kimilerine göre odaların derneklerin, sendikaların serbestçe siyaset yapabilmesi, bu ayrılmış siyaset alanının unsurları ile ilişki kurabilmeleri olarak anlaşılmaktadır.

Siyasal ve toplumsal pratik alanlarını birbirinden koparan bu anlayışın sonucu olarak, odalarda siyaset yapılması ya da siyasallaşma, çok yaygın şekilde, yandaşı olunan siyasi partiye/harekete yakın kadroların odalara hakim olması, örgütün imkanları ile o çizgiye destek olunması olarak anlaşılmalıdır. Siyasallaşma salt bu şekilde algılandığında, demokratik kitle örgütlerinin ilişkili olduğu toplumsal pratikleri dönüştürülmesi ve düzenlenmesi ya "siyaset dışı" bir alan olarak görülmekte ya da "siyaset" yapan kurumlardan, partilerden ve devletten beklenmektedir.

Gerçek anlamda siyaseti, karşı olduğumuz siyasal-toplumsal bir sistemi her an yeniden üreten toplumsal pratiklerin dönüştürülmesi olarak tanımlarsak, yukarıda siyaset anlayışının, her alanın kendi özgül toplumsal pratiklerini dönüştürmesini, dolayısıyla o alanda gerçek bir siyasallaşmayı ertelediğini, engellediğini, mevcut toplumsal işbölümü mantığına veri aldığını ve sürdürdüğünü, o nedenle de özünde apolitik olduğunu söyleyebiliriz.

Eleştirel, sorgulayıcı, giderek siyasal bir bilinçle dönüştürücü bir yaklaşım söz konusu olmayınca, girdiğimiz her toplumsal pratik-bu arada meslek/örgütsel pratikler-sonuç olarak sistemin yeniden üretilmesine katkıda bulunmaktadır. Hepimizin katıldığı bu yeniden üretimle, sistemin mantığı egemen oluyor ve meşrulaşiyor. O nedenle, gerçekten muhalif bir siyasal yaklaşım, her toplumsal pratiği kendi içinde dönüştürmeyi hedefleyen bir siyasallaşmayı hedeflemek durumundadır. Bunun için ise, ekseninde içine girilen toplumsal pratiğin bütününe kavrayan, sorgulayan ve dönüştürmeyi hedefleyen etkinliklerin bulunduğu programları öne çıkarmak gerekmektedir.

Bu çerçeveden bakılınca çok önemli gördüğümüz, mühendislik/mimarlık meslek pratiğinin dönüştürülmesi konusunu kısaca yeniden gündeme getirmek, tartışmaya açmak istiyoruz.

● Modern mühendisliğin doğuşu 19. yy.'ın sonlarında bilimsel teknik devrim ve onunla iç içe geçmiş iş tasarımı ve mühendislik, kaynağını Taylor'un "bilimsel yönetim" ilkelereinden almıştır. Taylorcu yaklaşım, bildiği gibi, emek süreçlerinde kafa ve kol emeği ayrımını sonuna kadar zorluyor, karar ve icraatı birbirinden ayırarak işçinin sadece kendine verilen talimatlara uymasını sağlıyor, böylece sıkı bir denetim altında verimliliği artırmayı amaçlıyordu.

Burada konumuz açısından altı çizilmesi gereken husus, emek süreçlerinde ve işbölümünde mühendislere verilen roldür: Taylorcu yönetim anlayışının vücut bulmasında, emek sürecinin denetlenmesi ve bu amaçla kafa-kol emeğinin ayrılması, işçilerin bilgi ve becerilerinden koparılması, mühendislerle ve diğer uzman/yöneticilere verilen roller ve tanımlanan meslek pratikleri yoluyla gerçekleşmektedir.

Mühendislerin, işbölümü içinde kendilerine tanınan bu rolleri ve pratikleri sorgulayıp reddetmeden işçi ve diğer çalışanlarla ortak bir emek cephesinde yer almaları, doğaldır ki ikna edici olmamaktadır.

● Yüzyılın başında Taylorcu yönetim ilkeleri, Ford'un üretim süreçlerinde işçinin çalışma hızını ve ritmini dışarıdan belirleyen teknik düzenlemeleri ile birleştiğinde, tüketim malları üretiminde büyük verimlilik artışları sağladı. Bu yapı, özellikle II. Dünya Savaşı sonrasında, refah devleti politikaları ile tüketime teşvik edilmesi, böylece istikrarlı geniş pazarların oluşması ile 1970'lere kadar tartışmasız egemenliğini sürdürdü.

Ancak 1967'lerde başlayan, 1973-75 petrol krizi ile iyice ağırlaşan durgunluk dönemi, verimlilikte düşme, işsizlikte artış ve yüksek enflasyonla kronikleşti. Başta ABD olmak üzere Batı dünyasında yaşanan ciddi pazar daralması, tüketici tercihlerinde meydana gelen değişimlerle birlikte yatırımlarda, üretim ve üretkenlik artış oranlarında, kâr oranlarında sürekli bir düşüş eğilimine yol açtı.

Taylorcu işbölümü ve Fordist üretim sisteminin tıkanmaya başladığı bu noktada, sermaye çözüm olarak iki temel değişime yöneldi.

1. Düşük ve istikrarsız talebe cevap verebilecek ve atölye içi teknik iş bölümünü değiştirerek verimlilik artışı sağlayabilecek bir üretim yapısına yönelmesi;

2. Atölye dışına taşan, diğer birimleri de kapsayan bir otomasyon çabasının ortaya çıkması, karar ile icranın sistemik ve denetimli bir biçimde bütünleşmesi ile hem değişik talebe cevap vermeyi, hem de Taylorcu/Fordist organizasyonun neden olduğu verimsizlikleri aşmayı amaçlayan yeni bir üretim organizasyonun gerçekleştirilmesi.

● Yeni üretim sistemleri (esnek, yalın, vb.) ile hiyerarşik yapılar-dan yataray katılımcı yapılara geçildiği, belli sınırlar içinde sorumluluk ve otoritenin çalışanlara devredildiği doğru olmakla birlikte, gelişmenin tümüyle sermayenin insiyatifli ve denetimi altında geliştiğini ve yönlendiğini tespit etmek gerekiyor. Bunun sonucu olarak, örgütlü işçi hareketlerinin ve sendikaların zayıfladığı, taşeronlaşmanın arttığı, genel olarak istihdamın daraldığı da gözlenen olgulardır. Kimi çalışmalar, emeğin yapılan iş üzerindeki denetimin görelî artışına rağmen, işin yoğunlaşmasını ve alışkanlığını artıran iş süreçleri nedeniyle, emek üzerinde daha derin ve köklü bir denetim kurulduğunu göstermektedir.

● Türkiye koşullarında, mühendislerin ezici çoğunluğunun henüz Taylorcu/Fordist sistemin etkisi alanında bulunduğu açıktır. Esas olarak, aldıkları klasik mühendislik eğitimi ile Taylorcu yönetim ilkelerine koşullanan mühendislerin, bilinçli bir çaba ile pratiklerini sorgulamaları, bu işbölümünü reddetmeleri, kafa ile kol emeği ayrımını, karar ile icraatı, eğitim ile çalışmayı, teori ile pratiği ayıran iş süreçleri ve iş organizasyonlarını redderek otoriter/hiyerarşik yönetimlere karşı tavır almaları; tüm çalışanların yaratıcı potansiyellerini açığa çıkaracak, çalışanların kolektif insiyatiflerine dayanan demokratik, katılımcı yönetimlere hayata geçirecek bir eylemliliğe girmeleri gerekir.

● Yeni üretim sistemleri, yukarıda belirtilen rezervlerle birlikte, işçilerin ve diğer çalışanların kazandığı sınırlı denetim imkanı, edinilebilen üretim bilgileri üretim bilgileri ve kalite çemberleri yoluyla üretim sürecini şekillendirme fırsatı gibi noktalardan hareketle, çalışanlar açısından potansiyel unsurları içinde taşıyabilmektedir. Bunların çalışanlar açısından bir olanak haline getirilmesinin, örgütlü bir işçi hareketi ile birlikte yürütülecek toplumsal/ideolojik mücadelelere bağlı olduğunu belirtmek gerekiyor.

Gerek Taylorcu/Fordist sistemin, gerekse yeni üretim sistemlerinin etki alanında bulunan mühendisler, geçmiş dönemlere göre gidilerek daha çok çeşitlilik gösteren mesleki/ideolojik/toplumsal konularla ve rollere sürüklenmektedirler. Birinci durumda, işçilerde görülen niteliksizleşme önemli bir kısım mühendise de sirayet etmekte ve bir tür proleterleşme ortaya çıkarmaktadır. İkinci durumdaysa, bir mühendis kesiminin dışında kalanlar işçilerde olduğu gibi-adalet sistemin dışına itilerek genç bir proleterleşme eğilimi göstermektedir.

Öte yandan Türkiye'de, gerekse kıta Avrupası'nda 70'li yılların deneylerinin gösterdiği gibi, teknik eleman kitlesinin önemli bir bölümü kaybedilmiş "eskî güzel ve prestijli günlerin" yeniden kazanılması umuduyla siyasal harekelliliğe girmektedir. Odalar, tüm bu farklılaşan konular ve motifler sonucunda, geçmişe göre daha da heterojenleşmiş bir mühendis kitlesi içinde doğru politikalar üretmek gibi karmaşık bir sorunla karşı karşıyadır.

TMMOB ve Odaların önümüzdeki dönem çalışma programında, mevcut mühendislik/mimarlık pratiklerini alternatifler üreterek dönüştürme ve konularını giderek ayrılan mühendislik kitlesine yönelik programlar üretebilme çabaları önemli ve üzerinde tartışılmaya değer siyasallaşma alanları olarak ortaya çıkmaktadır.

Toplu ulaşımda özelleştirmeye hayır

İzmir'de kent içi toplu taşımacılığın ESHOT ve İZULAŞ dışında bir özel kuruluşa devredileceğinin açıklanması, İzmirliilerin büyük tepkisine neden oldu. Büyükşehir Belediye Başkanlığından yapılan açıklama ile, özelleştirmeye talip kuruluşun (Şoförler Odası) yaptıkları açıklamalarda birbiri ile çelişen bilgiler kafaları karıştırdı.

Şubemizin de içinde yer aldığı çeşitli kurum ve kuruluşlar özelleştirmeye tepkilerini yazılı ve sözlü açıklamalarda dile getirirlerken Özgürlük ve Dayanışma Partisi Karşıyaka İlçe örgütü düzenlediği bir panelde konuyu ilgilerin tartışmalarına açtı.

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Burhan ÖZFATURA tarafından İzmir'de toplu ulaşımın özelleştirileceğine ilişkin açıklamanın yapıldığı günden bu yana tepkiler dinmiyor. Şubemizin de içinde bulunduğu çeşitli kurum, kuruluş ve kişiler tepkilerini yazılı ve sözlü açıklamalarla dile getirdiler. Şubemizin görüşlerini içeren açıklamayı Haziran Bülten sayımızda sizlere ulaştırmıştık.

Konu İzmir gündemindeki sıcaklığını korurken Özgürlük ve Dayanışma Partisi Karşıyaka İlçe Örgütü "İzmir Kentinde Ulaşımın Özelleştirilmesi" konulu bir panel düzenledi. 29 Haziran 1996 Cumartesi günü Bayraklı Nikah Salonunda yapılacak duyurulan panel, burada izin verilmemesi üzerine aynı gün ÖDP Karşıyaka İlçe Binasında gerçekleştirildi. Paneye konuşmacı olarak Mimarlar Odası İzmir Şube Başkanı Gayyur HAYDAROĞLU, Şehir Plancıları Odası İzmir Şube Başkanı Tuncay KARAÇORLU, Şubemizce kuruluşu gerçekleştirilen Türkiye Trafik Güvenliği Vakfı Kurucu Üyesi Ünsal ALTINBAŞ, ÖDP İzmir İl Yönetim Kurulu Üyesi Hacay YILMAZ katıldılar. Konuşmacı olarak davet edilen Belediye İş 1 nolu Şube Başkanı Talat ÖZDEMİR'in katılmadığı paneli ÖDP Konak İlçe Başkanı Musa ÇEÇEN yönetti.

Küreselleşme ve yeni dünya düzeni her alanda sorun yaratıyor

İlk konuşmacı olarak söz alan Mimarlar Odası İzmir Şube Başkanı Gayyur HAYDAROĞLU, tek kutuplu yeni dünya düzenine dikkat çekerek özetle şunları söyledi:

"Dünyada biriken sermayenin krizini çözmek amacıyla ortaya çıkan "küreselleşme"nin kendisi bir "açmaz" haline gelmiştir. Küreselleşmenin nimetlerinden yararlanmaya kalkışan Meksika'da dış ve iç borçlar altında devlet iflasın eşğine gelmiş, gelir düzeyi son bir yılda %60 oranında gerilemiştir. Küreselleşmenin ülkelere dayattığı en önemli politika olan "özelleştirme"de amaç sermayenin önündeki engelleri kaldırmaktır. Devletin yaptığı altyapıların üzerinden gerçekleştirilen "hizmetin" özelleştirilmesidir sözkonusu olan.

Bu genel bakıştan İzmir ulaşımına gelecek olursak, İzmir'de toplu ulaşımın sorun olmaktan çıkarılmasına ilişkin önerilerimizi 1992'e gerçekleştirdiğimiz "Ulaşım Sempozyumu" sonrasında yetkililere iletтік. Burada o günkü önerilerimizi bir kez

daha yineleyeceğim.

✓ İzmir'de ulaşım sorunu toplum yararı gözetilerek çözümlenmelidir.

✓ Ulaşım Master Planı kent imar ve şehircilik planları ile birleştirilmeli. Projelerin her aşamasında kamuoyu bilgilendirilerek, sivil toplum örgütleri ve meslek odalarının görüşleri alınmalıdır.

✓ Son Habitat toplantısı sonuç bildirgesinde de vurgulandığı üzere, sivil toplum örgütleri ve yerel yönetimler Merkezi idarelerin önüne geçmekte ve önemleri artmaktadır. Yukarıdaki önerimiz bu bağlamda da değerlendirilerek sivil toplum kuruluşlarına özellikle uygulama sırasında görev verilmelidir.

✓ Toplu taşımacılıkta ağırlık yaylı sisteme verilmeli, mevcut imar planında ulaşım eşgüdüm merkezi oluşturulmalıdır. Kara, deniz ve demir yolu ulaşımı entegre şekilde kullanılmalıdır."

ESHOT ile ilgili ciddi araştırma yok!

Türkiye Trafik Güvenliği Vakfı Kurucu Üyesi Ünsal ALTINBAŞ ise özelleştirme konusunda acemi bir temsil oynandığını belirterek açıklamalardaki çelişkilere dikkat çekti. Nüfus artışına paralel olarak yatırım yapılmadığını ve heryıl %10'nu bulan kent nüfusu artışının hizmet talebine yanıt vermediğini belirten Ünsal ALTINBAŞ özetle şunları söyledi:

"Tüm uğraşlarımıza karşın ESHOT'un çalışmalarına ve verimliliğine ilişkin tek bir

"İzmir Kentinde Ulaşımın Özelleştirilmesi" panelinde konuşmacılar birarada.

ciddi araştırma bulamadık. Vakıfta yaptığımız araştırmalara göre İzmir'de 1200 ESHOT ve İZULAŞ otobüsü bulunmaktadır. Buna karşılık özel sektörün 1250 servis aracı, 325 okul taşıtı, 1118 minibüs ile koltuk kapasitesi 86512'ye ulaşıyor. Belediye'nin koltuk sayısı ise 36 bin civarındadır. Yine bizim hesaplarımıza göre ESHOT %50 verimle çalışmaktadır. İzmir'de 3 milyon nüfusun 1 milyonunun hareketli nüfus olduğu varsayılırsa İzmir'de kişi başına günde bir dolardan yaklaşık 1 milyon dolarlık ulaşım pastası bulunmaktadır. İş-te tartışmalara ve özelleştirmeye bu pasta neden olmaktadır.

"Onur kartı" tartışması gibi bana göre son derece küçük düşürücü tartışmalar da yaşanmaktadır. 65 yaş ve üzerindekilere "onur kartı" adı altında ücretsiz taşıma kartı verilmişti. Sonradan "65 yaş kartı" adı uygun görülen bu uygulamadan 58 bin kişi yararlanmaktadır. Diğer ücretsiz taşıyanlar da ekleyecek olursak bu rakam 111 bin kişiyi bulmaktadır. 3 milyon kişi içinden 111 bin kişiye bu hizmetin verilmesi neden çok görülüyor?

Özelleştireceğiz diyorsa aşağıdaki sorulara yanıt istiyorum;

— Bütün uygar kentlerde olduğu gibi otobüslerin geliş ve gidişlerinde saat mefumu olacak mı?

— Otobüsler insan sağlığı standartlarında temizlenecek mi?

— Her gün insanlarımızın zamanından 2 saatli çalan ulaşım daha kısa ve hızlı olabilecek mi?

— Otobüslerin başboş şehir içinde dolaşması ve duraklarda neden oldukları keşmekeşlik önenebilecek mi? Trafik sıkışıklığı azalacak mı?

Soruları daha çok arttırabiliriz. Fakat ben yanıtlarının olumlu olacağını düşünmüyorum. Antalya'da belediye toplu taşımacılığı özelleştirmişti. Orası bir turizm kenti ve nereye nasıl gideceğinize dair küçük bir ipucu bile bulamıyorsunuz. "Kongreler fuarlar kenti" İzmir'de ise durum Antalya'dan daha iyi olduğu halde burada bile bırakın yabancıyı, İzmirli hangi otobüsün hangi güzergahtan geçtiğini sürücüsüne sormak zorunda kalıyor. İzmir ulaşımı ve özelleştirme konusunda kitle örgütlerine büyük görev düştüğüne inanıyorum."

Geceler mafyaya teslim!

Şehir Plancıları Odası İzmir Şube Başkanı **Tuncay KARAÇORLU**, kent içi toplu ulaşımın çok önemli bir konu olduğunu belirterek, "kentte yaşamın devam etmesi ulaşımına bağlıdır" dedi. "Neden özelleşmemesi gerekiyor" sorusunu soran **KARAÇORLU** bu soruyu şöyle yanıtladı.

"Toplu ulaşımı daha çok dar ve orta

gelirli emekçi katmanları kullanmaktadır. Şirketler ise karlarını maksimize etmek amacıyla çalışan organizasyonlardır. Dolayısı ile bu yapılarda "kamu hizmeti" kavramı yer almamaktadır. Kentlinin günün her saatinde ulaşım ihtiyacı vardır. Oysa günün her saati %100 verimli değildir. Bu nedenle özel işletme anlayışı pik saatlerde çalışacak, diğer saatlerde sefere çıkmayacaktır. İzmir eğimli bir bölgededir. Uzak semtlerde ve gecekondu bölgelerine şimdi bile verilen hizmet kent merkezine verilen hizmetten düşük kalitededir. En azından oralara giden otobüslerle baktığımızda bunu fark ediyoruz. Özelleştirme sonrasında bu tablonun daha da kötüleşeceğini söylemek zor değildir.

Kentli gece 24.00'ten sonra da otobüs bulabilmelidir. Kültürel bir etkinlikten dönen gençler veya hastaneye ulaşması gereken bir hasta toplu ulaşımından yararlanabilmelidir. Bu saatlere seter konmaması, "kenti mafyaya teslim etmemek" mantığı ile açıklanmaya çalışıyor. Fakat mafya belediye otobüslerini değil, kendi süper lüks otolarını kullanmaktadır. Metroya sahip çıkmalıyız. Yerin altı kamu alanıdır. Metro'nun yerin altına indirilmesi için mücadele vedik ve bu mücadele hala sürüyor. Belediyenin bugün uğraşması gereken en önemli konu "ulaşım master planı"dır."

Sendikaya büyük sorumluluk düşüyor

Özgürlük ve Dayanışma Partisi İzmir İl Örgütü adına panelde konuşan ÖDP İl Yönetim Kurulu Üyesi **Hacay YILMAZ**, ESHOT'ta Belediye İş'in grev kararı aldığını belirterek, 1991 yılında yapılan ESHOT eylemlerini anımsattı ve "o eylem halkın büyük çoğunluğunun tepkisini çekmiş ve İZULAŞ'ın güçlenerek çıkmasına yardım etmişti" dedi. "Bu kez grev özelleştirmeye karşı koyabilecek mi ve hakları alabilecek mi" diye soran **YILMAZ**, bu noktada ESHOT çalışanlarını dikkatli olmaya çağırırdı.

Özelleştirme politikalarının yalnızca ekonomik amaçlı olmadığını belirten **Hacay YILMAZ**, özelleştirmenin siyasal ve ideolojik boyutlarının gözardı edilemeyeceğini söyledi. İnsanlar arası dayanışmanın, toplumsal ve kamusal alan paylaşımının unutturulmak istendiğini vurgulayan **YILMAZ**, "bu sistem tüm bireyleri 'yalnızlığa' mahkum etmektedir. İşçi aynı tezgahta çalıştığı arkadaşından aldığı maaş saklamaktadır. Özelleştirme taşaronaşmayı da beraberinde getiriyor. Taşarona maliyeti kamunun yada devletin sırtına yükleyerek çalışanları parçalıyor. Sendika, karşısında muhatap bulamıyor. Özelleştirmeye karşı KİT'lerin daha verimli olmasını sağlayacak alternatif politikalarımız olmalıdır. Sendika Başkanı konuşmacımız bura-

da bulunsaydı konu hakkında daha detaylı bilgi sahibi olabilirdik" dedi.

Panel yöneticisi ve ÖDP Konak İlçe Başkanı **Musa ÇEÇEN** bir dönem ESHOT'ta görev yaptığını belirterek 1850'lerde havagazı işletmesinin kurulduğu yıllara kadar uzanan ESHOT tarihinde kimi zaman tamamen özerk yönetimlerle yönetildiğini, ancak 12 Eylül'e yakın dönemde siyasilerin ağızını sulandıran bir kuruluş haline geldiğini vurguladı. 12 Eylül'den sonra polilizasyonun başladığını, ustabaşı atamalarına kadar belediyeden noktasal müdahaleler yapıldığını belirten **ÇEÇEN**, ESHOT'un rantabl olup olmadığını ortaya koyan bir araştırmanın bulunmadığını söyledi. **ÇEÇEN**, bilim ve teknolojinin ehveni şer mantığını kaldıramayacağını belirterek İzmir'de yaşanan "trolleybüs" olayını örnek verdi;

İstanbul'un trolleybüsleri balıklara ev oldu

"1. Özfatura döneminde ESHOT'ta bir araştırma yaptık ve teknik bir rapor hazırladık. Trolleybüsün İzmir için terkedilmesi gereken bir yapı olduğu ortaya çıktı. Özfatura bize güvenmedi. Siemens firmasına bir etüt çalışması yaptırdı. O çalışma da aynı sonucu verdi. Bu iki rapora rağmen İstanbul'da hurdaya çıkmış trolleybüsler İzmir'e getirildi. Binlerce yeni direk döşendi. İsviçre firmasından yeni redresörler alındı. Sonra tüm bu yatırımlar bir kalemde körfeze atıldı. Balıklara yuva oldu. Ardından İzmir sancılı bir "halk otobüsleri" deneyi yaşadı. ESHOT kontrolörleri bu özel otobüsleri denetlemekte yetkisizdi. Sonuçta özel halk otobüsü uygulamasının kente çok şey kaybettireceği ortaya çıktı ve uygulamaya son verildi. Şimdi ise yeniden önümüze getiriliyor."

Panelde izleyicilere de konuşma ve soru yöneltme olanağı verildi. Bu sırada söz alan bir ESHOT çalışanı, son zamanlarda taşarona bağlı sürücülerin otobüslerde çalışmaya başladıklarını ve kasıtlı olarak yolcu ile huzursuzluk çıkarıldığı ifade etti. Diğer yandan otobüslerde temizlik yapan ekibin dağıtıldığını ve bu işin de taşarona verildiğini belirten izleyici, herşeyin en ucuzunu kullanarak halkın gözünde ESHOT'un imajının kasıtlı olarak düşürülmeye çalışıldığını vurguladı. Sendikayı da üzerine düşeni yapmamakla suçlayan ESHOT çalışanı, özelleştirmenin önünün kesilmesi için diğer kitle örgütlerinden destek istedi.

İzleyicilerinin aktif katkı ve soruları ile oldukça verimli geçen toplantı aynı zamanda İzmirli'nin sorununa sahip çıkacağını ve duyarlı davranacağını da somut olarak ortaya çıkarması açısından önemli bir etkinlik oldu.

GECE YARISI SAYIKLAMALARI

Günaydın! Yapılacak daha çok iş var; zamanı dar değil, geniş açıdan ele alırsak, kavramlar yerine oturacak... Zihin açıklığını sağlamak için, sigarasız kahve içmenizi önerebiliriz; içerken höpürdetmenizde ise bence de bir sakınca yok..!

Konumuz; uzun erimli planlar yapan gerici-takiyyeci tayfalarıyla, çamurdan kurtulma savaşımı veren sarışının kurduğu ve önümüzdeki günlerde yaşam süresi kesinelecek olan ortaklık ile bu ortaklığın yaratacağı olası şok dalgaları... Bu sayede analı-babalı yollar arasındaki ayrılığın günışığına kavuşabilmesi daha kolaylaşacak, örtülü de olsa yüzünü fazla saklayamayacak olan böyle bir oluşum geçici, belki de kalıcı bir kitlesel şoka yol açacak. Geçici şoktan bilinçli bir muhalefet çalışmasıyla kurtulma olasılığı var, ancak kalıcı şokda bellek yitimi ve bilinçaltının boşalması gibi vahim sonuçlar ortaya çıkabilir.

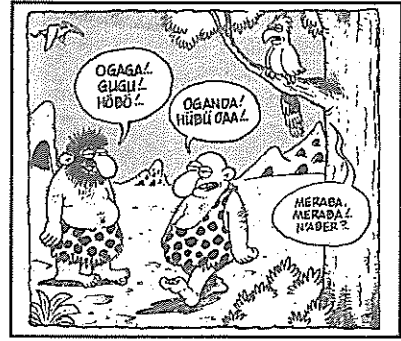
Aslında şok dalgaları yıllardır öylesine toplumsal tepkisizliğe yol açtı ki, son günlerde basında yer alan içler acısı dayak ve baskılar bile bizi kendimize getirmeye yetmiyor. Çok uzaklara gitmenize gerek yok, İstanbul'daki son 1 Mayıs olaylarını anımsayın... Miting başlamadan önce 3 gösterici güvenlik gerekçesiyle ölü ele geçiriliyor ve toplantı bitiminde tepkili, ancak solumsuz gruplar yüzünden 1 Mayıs savaş alanına dönüyor; güvenlik güçleri ise savunmaya geçiyor... Olayların ertesinde Medya günlerce kırılan camları yazdı, koparılan laleleri gösterdi; yiten canların esintisi bile duyulmadı.

Güvenlik güçlerinin Şanlı 1 Mayıs Savunması (!) etkisini göstermekte gecikmedi elbette... Önce HABİTAT kapsamında yapılmak istenen barışçıl gösteriler, yerli-yabancı ayrımı gözetmeksizin milli

M. K. S.

birlik ve beraberlik havası içinde coplanarak dağıtıldı. Tosuncukların gösterilerine ise, alanlar ardına kadar açıldı... Ardından Cumartesi Anneleri'nin kayıp çocuk ve yakınlarının bulunması amaçlı sessiz gösterileri coplu ve gözaltılı engellemelerle karşılaştı. Bundan sonraki bütün toplantılarda artık hep şidet başrollerdeydi. En son kentimizde, 2 Temmuz Sivas Soykırımının kınandığı Demokrasi Platformu'nun Basın Açıklaması ardından topluluk dağılırken yine coplar konuştu, böylece güvence altına alınan mitinglerden basın çalışanları da nasibini almış oldu...

Geçtiğimiz aylarda bir gazetemiz, "Artık, Kral çıplak!" diye haykırarak cesur olduklarını ilan ediyordu. Oysa Bültenimizde 4 yıl önce aynı adlı bir kitabın tanıtımını yaparken, Kral'ın zaten giyinme gibi bir çabasının bile olmadığını söylemiştik... Sonuç olarak yeni ortaklığın ne gibi uyarıcı etkiler yapacağını bekle-

LEMAR/Sayı: 242/ 30.6.1996

yelim ve görelim...

* * *

Bu sayıda LEMAR Dergisi'nden alıntı karikatürümüz dışındaki TİCARET Gazetesi'nden de bir haber alıntımız var... Başlık şöyle: **Laleli esnafının 5 milyon dolarının akıbeti meçhul!** Hayırdır, bu Laleli esnafının başına ne gelmiş deyip, ayrıntıları okuyunca; Laleli esnafının Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in seçim kampanyasına destek olmak amacıyla aralarında topladıkları 5 Milyon Doları Yeltsin'in aracılara gönderdiği, ancak paranın Yeltsin'cilere ulaşmadığını ve akıbetinin bilinmediğini öğreniyoruz. Çünkü Laleli esnafı bavul ticaretini kaldıracağı kaygısıyla Komünist Aday Zyganov'un kazanmasını istemiyormuş... Yeni bir faili meçhul olayıyla karşı karşıyayız, anlaşılın Aziz Nesin'i çok özleyeceğiz.

GARANTİLİ JEOLJİK-JEOFİZİK ETÜTLER

- * Yeraltısuyu (Hidrojeoloji), Sıcaksu
  - * Zemin, Geoteknik, Yerleşime Uygunluk
  - * Madeni, Kömür, Endüstriyel Hammaddeler
  - * Tunel, Yol, Heyelan
- Uyguladığımız Jeofizik Yöntemler
- * Özdirenç (Rezistivite), IP, SP, Sismik
  - * Elektromanyetik, Manvetik, Well-Logging

SU **met** YERBİLİMLERİ
SONDAJCILIK
SAN. ve TIC. LTD. STI.

GARANTİLİ SONDAJLAR

- (Bayındırlık ve DSİ Teknik Şartnamelerine Uygun)
- * Yeraltısuyu sondajları
  - * Zemin (Etüt) Sondajları
  - * Kömür, Maden, Endüstriyel Hammadde Sondajları

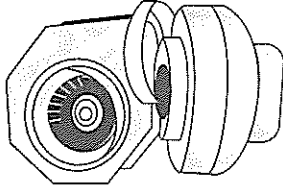
GARANTİLİ ARITMA

(Atıksu, ön arıtma, tuzlusuz, silifoz)

BAŞARILARIMIZIN SIRRI

25 Yılı Aşkın Deneyim, Bilgi
Mesleğe ve Doğaya Saygı
Dünyadaki Değişmelerin İzlenip Uygulanması

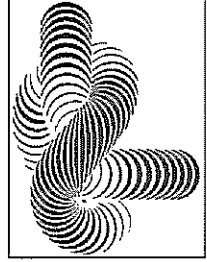
Gediz Cad. 520 Sok. Esra Apt. 29/1 Bornova - İZMİR
TEL: 339 74 60 - 339 79 11 TEL/FAX: 342 94 64

ÖSTBERG

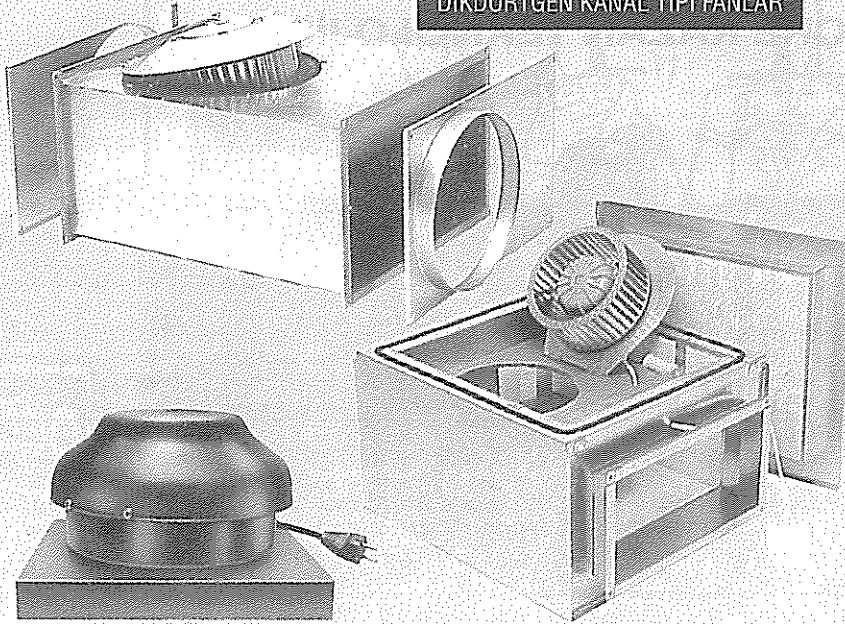
FANS FOR PROFESSIONALS

DUTCH ENVIRONMENT CORPORATION

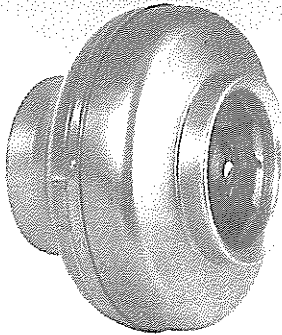

DEC

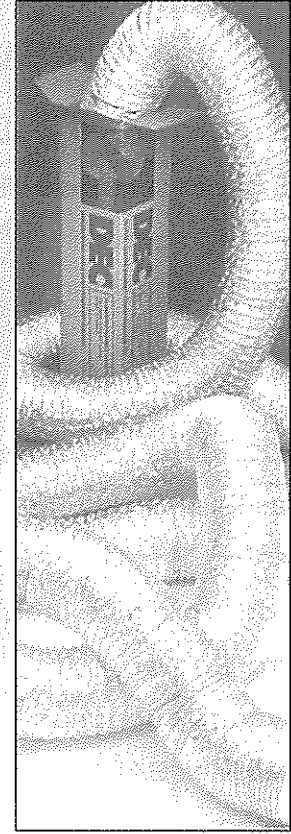
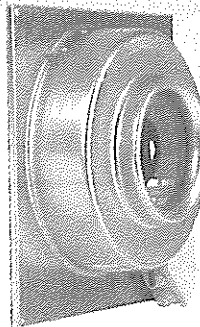
DIKDÖRTGEN KANAL TIPI FANLAR

ÇATI TIPI FANLAR

YUVARLAK KANAL TIPI FANLAR

FLEXIBLE KANALLAR

► İzoleli/İzolesiz Al.

► PVC

KANAL AKSESUARLARI

► Flanşlı kanal sistemi

► Branda-körük bağlantıları

► AL-PVC bantlar

► Klape kolları

► Kontrol kapakları

TÜRKİYE TEMSİLCİSİ:

IMCO
ENDÜSTRİYEL MALZEME &
TAAHHÜT SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.

EGE TİCARET MERKEZİ 1203/7 SOKAK NO.2/M 35110 YENİŞEHİR- İZMİR
TEL. (232) 457 46 41 - 449 48 09 • FAX. (232) 459 14 18